

BEDUM, NL, GEMEENTE HET HOGELAND

Bedum

Toekomstvisie 2040

OKRA

Oudegracht 23 • 3511 AB UTRECHT
The Netherlands • T. +31 (0)30 273 42 49
mail@okra.nl • www.okra.nl

COLOFON

TITEL	OKRA_Bedum _Ontwikkelvisie	Alle rechten zijn voorbehouden, zowel voor het gehele werk als delen ervan. Niets uit dit document mag in enige vorm of op enige wijze worden verveelvoudigd, openbaar gemaakt of opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, fotocopie en digitale vermenigvuldiging in begrepen. Voor iedere vorm van gebruik is schriftelijke toestemming van OKRA. OKRA kan in (werk)documenten gebruik maken van afbeeldingen van derden. Indien de opdrachtgever kiest voor publicatie van deze (werk)documenten, wordt van de opdrachtgever verwacht dat deze indien van toepassing de benodigde beeldrechten zelfstandig zal verwerven. Mocht iemand in dit document een illustratie aantreffen, waarop hij of zij rechten kan doen gelden of een niet correcte bronvermelding aantreffen, gelieve zich dan te melden bij de opdrachtgever.
DATUM	25.09.2025	
AUTEUR	–	
I.S.M	–	
KLANT	Gemeente Het Hogeland	
FILE NAAM	24-066_Bedum - Ontwikkelvisie 250922	
STATUS	Internal / not for publication	

DISCLAIMER

Inhoud

VOORWOORD

1. INLEIDING	5-9	4.2 Zeven ontwikkeldoelen	
1.1 Aanleiding		4.2.1 Veilige verbindingen	
1.2 Doel		4.2.2 Aantrekkelijk centrum	
1.3 Gemeentelijk beleid		4.2.3 Groen en gezond	
1.4 Leeswijzer		4.2.4 Elke meter telt	
		4.2.5 Ruimte voor werk	
2. ANALYSE EN OPGAVE	10-27	4.2.6 Bedumer beleving	
2.1 Inleiding		4.2.7 Een plek die meegroeit	
2.2 Ligging in de centrale woldstreek		4.3 Vergezicht Bedum na 2050	
2.3 Analyse van de ontstaansgeschiedenis		4.4 Streekeigen ontwerpcultuur	
2.4 Analyse van de brede welvaart			
2.5 Programmatische en economische opgaven		5. UITVOERINGSPROJECTEN	56-61
2.6 Klimaatadaptatie en natuurinclusiviteit		5.1 Uitvoeringsparagraaf	
2.7 Analyse van de ruimtelijke kwaliteit		5.2 Uitvoering verschillende projecten	
2.8 Conclusie: de prioritaire opgaven			
3. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN	28-33	6. PARTICIPATIE	64-65
3.1 Brede welvaart		6.1 Gevolgd planproces	
3.2 Parisproof		6.2 Conclusies participatie	
3.3 STOMP			
3.4 Klimaatadaptatie en biodiversiteit		BIJLAGEN	
		Enquête via Maptionaire	
		Uitkomsten Maptionaire	
4. ONTWIKKELSTRATEGIE 2040	34-53		
4.1 Inputs voor de toekomstvisie Bedum			
4.1.1 Zeven fysieke bouwstenen vanuit het masterplan regiocentra			
4.1.2 Zeven thema's vanuit de dorpsvisie van APB			
4.1.3 Tien kansen in de Maptionaire			

Voorwoord

DE TOEKOMST VAN BEDUM

Hoe willen we dat Bedum er in 2040 uitziet? Deze vraag staat centraal in de toekomstvisie Bedum. Dit plan komt niet uit de lucht vallen: dorpsvereniging Algemeen Plaatselijk Belang heeft de Dorpsvisie 2030 gemaakt, waarin veel inwoners van en betrokkenen bij Bedum hebben aangegeven wat voor hen belangrijk is om in Bedum te wonen en te werken. Met deze dorpsvisie als input hebben we verschillende deelgebieden voor Bedum benoemd. Gebieden waaraan we tot 2040 en daarna samen willen werken om iets moois te realiseren. Dat we dit samen doen, daar draait het om. Vandaar dat we ook spreken over Toekomstvisie Bedum. Want we hebben samen het plan om Bedum een mooie en goede plek te laten zijn en die behouden, een plek waar het goed wonen, werken, spelen en leven is, nu en in de toekomst. De toekomstvisie bevat een uitdagend vergezicht tot 2050, dat ons helpt koers en richting te houden. Zodat we samen onze toekomst voor ogen houden.

In deze toekomstvisie brengen we de verschillende geschetste deelgebieden een stap verder. We hebben daarbij bij inwoners, jong en oud, ondernemers en bezoekers opgehaald hoe zij de toekomst van Bedum voor zich zien. Ook de gemeenteraad is erbij betrokken. Met al deze input is dit document ontstaan. Daarmee ontwikkelen we samen de toekomst van Bedum, die onderdeel is van de Regiodeal. Met de provincie en enkele Groninger gemeenten benoemen we hoe het gebied waar Bedum deel van uitmaakt er naar de toekomst toe uit moet gaan zien. Langs zeven ontwikkellijnen werken wij aan de toekomst van Bedum en die begint vandaag al!

Met de deelgebieden benoemen we de focuspunten voor Bedum: daarop gaan we onze aandacht nu al met bestaande ontwikkelingen richten en ook toekomstige ontwikkelingen dragen daaraan bij. Bedum staat aan de rand van

grote toekomstige ontwikkelingen zoals concentratie van maatschappelijke en culturele voorzieningen in het centrum en de herontwikkeling van een deel van het bedrijventerrein. Daarnaast is er een kans ontstaan door de opening van de Melkweg de doorgaande routes -een deel van de historische linten- anders in te richten. Ook streven we naar het realiseren van nieuwe voorzieningen voor vrijetijdsrecreatie en willen we ruimte creëren voor een (grote) woningbouwopgave.

We zijn nu al heel concreet met de uitvoering aan de slag, zoals met herontwikkeling van het centrum en opnieuw inrichten van de Molenweg langs het Boterdiep. Nieuwe ontwikkelingen sluiten hierop naadloos aan en helpen ons het beeld van het toekomstige Bedum te realiseren. Ik spreek nadrukkelijk over wij: want alleen samen kunnen we dit doen, wij als overheid, betrokken partijen en inwoners. We hoeven ook niet alles tegelijk te starten, maar zorgen dat onze plannen stapje voor stapje verder komen met die gezamenlijke toekomst als heel duidelijk doel voor ogen. En het belangrijkste: we zijn gisteren al begonnen! Want met de toekomstvisie Bedum bundelen we de sterke geschiedenis van Bedum aan de toekomst van Bedum.

Bedum kan als grootste kern van onze gemeente een bepalende rol in de regio vervullen. Met zijn rijke geschiedenis is Bedum de brug naar de toekomst.

Eltjo Dijkhuis
Wethouder gemeente Het Hogeland
December 2025

1. Inleiding

1. Inleiding

1.1 AANLEIDING

Bedum staat voor ruimtelijke uitdagingen zoals de herontwikkeling van het centrum, de behoefte aan betaalbare en passende woningen, en de noodzaak van klimaatadaptatie en duurzaamheid om wateroverlast, hitte en energievoorziening aan te pakken. Ook groen en infrastructuur spelen een rol, waarbij meer natuur en betere verbindingen bijdragen aan leefbaarheid en biodiversiteit. Daarnaast staat de MKB (detailhandel) onder druk. Het centrum van Bedum moet zich ontwikkelen tot een veelzijdige plek waar winkelen, horeca, entertainment, cultuur en evenementen samenkomen, zodat er meer regionale aantrekkingskracht ontstaat. Het toevoegen van vrijetijdsvoorzieningen aan de dorpskern vergroot bovendien de belevingswaarde van het centrum. Verder zijn er sociale opgaven zoals veiligheid en overlast in het dorp, eenzaamheid en armoede die vooral ouderen en lagere inkomensgroepen treffen, en de toegankelijkheid van zorg en sociale voorzieningen. Dit alles vraagt om een integrale aanpak.

Deze Toekomstvisie Bedum 2040 is opgesteld als vervolg op het provinciale Masterplan regiocentra Groningen. De provincie Groningen kenmerkt zich door een sterke stad Groningen met internationale aantrekkingskracht, een reeks belangrijke regiocentra en vele levendige dorpen. De steden en dorpen vullen elkaar aan en vormen een dagelijks netwerk. Bedum is een van de 11 regiocentra van de provincie Groningen. De kern van Bedum staat onder druk. In bepaalde gebieden spelen meerdere fysiek-ruimtelijke, volkshuisvestelijke, sociale en economische vraagstukken tegelijk. Achterstanden in brede welvaart worden sterk gevoeld, zijn urgent en vormen een grote opgave. Om hun cruciale rol te behouden hebben deze kernen nieuw elan en perspectief nodig, waar inwoners trots op kunnen zijn. Dat vraagt om integraal investeren in brede welvaart: in economische vitaliteit, leefbaarheid en ruimtelijke en sociale kwaliteit.

Positie binnen gemeente Het Hogeland

1.2 DOEL

De toekomstvisie voor Bedum heeft als doel om de dragende functie als regionaal centrum in Groningen te bestendigen en versterken. In deze toekomstvisie wordt de ontwikkelstrategie voor de komende 15 jaar bepaald en beschreven; onderdeel hiervan is een stedenbouwkundige visie voor de gehele kern en voor de relevante onderdelen. In de visie worden prioritaire gebieden gedefinieerd en uitgewerkt waarmee gestart wordt, als onderdeel van de ontwikkelstrategie. De toekomstvisie, en in het bijzonder de uitwerking voor de prioritaire gebieden, dient als aanjager en katalysator, is vernieuwend, levert een kwaliteitssprong en heeft verbeeldingskracht voor de ontwikkeling in de gehele kern. De toekomstvisie is gericht op concrete uitvoering in 2024-2028 en de periode daarna. Langs zeven ontwikkellijnen werken we aan de toekomst van Bedum, en die toekomst begint vandaag al!

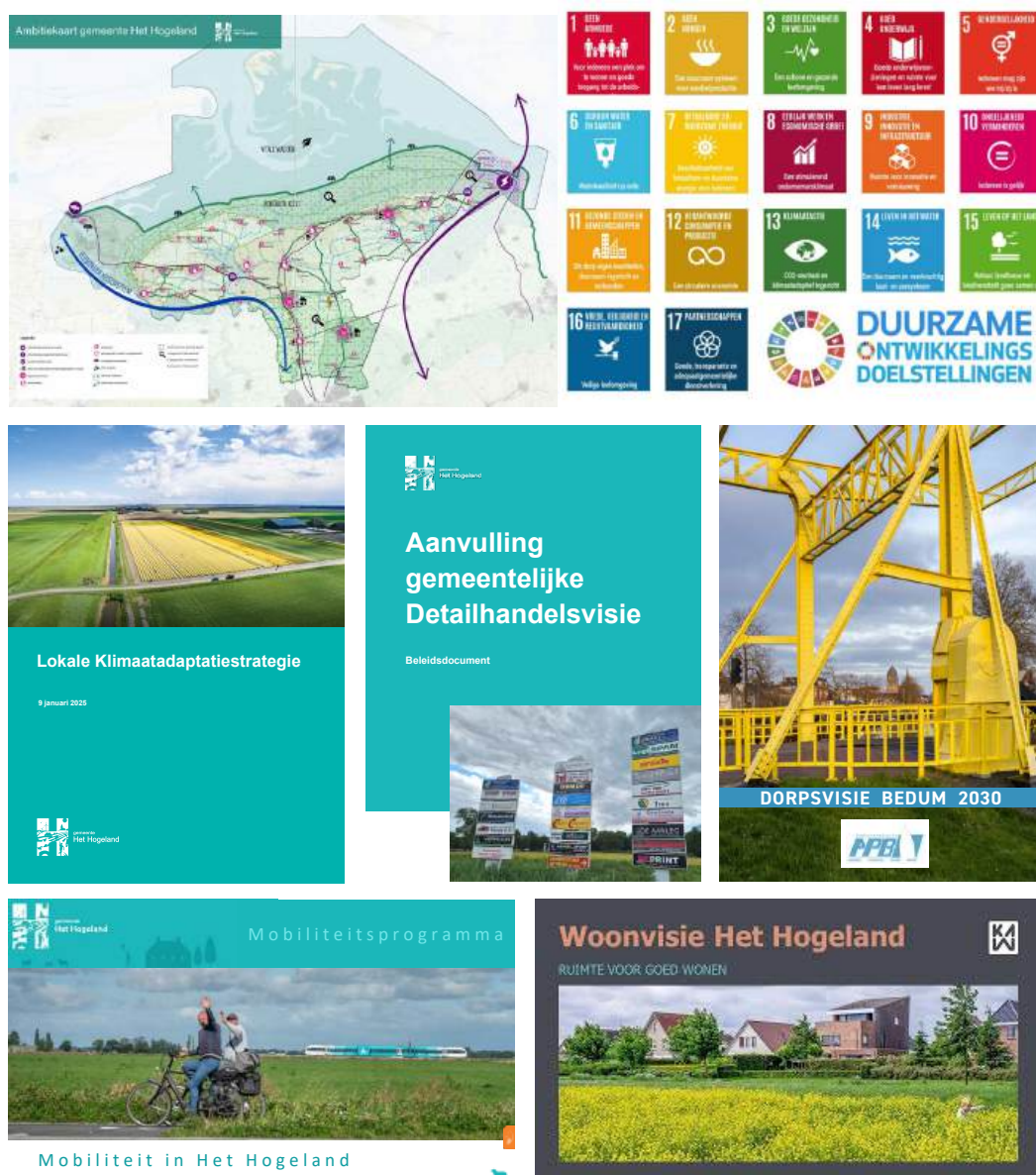
Dit is de kapstok voor een beroep op de middelen uit de Economische agenda. De toekomstvisie omvat zowel fysiek-ruimtelijke als sociaaleconomische maatregelen die elkaar versterken. De visie besteedt expliciet aandacht aan ruimtelijke kwaliteit, klimaatadaptief inrichten, versterken van groen en biodiversiteit, natuurinclusiviteit, duurzaam en circulair bouwen en inrichten, behouden en versterken van cultureel erfgoed. Daarnaast wordt ingezet op vrijetijdseconomie als middel om de leefbaarheid te versterken en de regionale aantrekkingskracht van Bedum te vergroten.

K7 Aero Fotografie Bedum. (n.d.). Luchtfoto's van de gemeente Bedum. Geraadpleegd op <https://www.bedumer.nl>

1.3 GEMEENTELIJK BELEID

Deze toekomstvisie is opgesteld op basis van diverse gesprekken met de ambtelijke organisatie, het College en de Raad van gemeente Het Hogeland. Gemeente Het Hogeland ziet Bedum als groeikern op fietsafstand van stad Groningen. Kaders voor deze toekomstvisie zijn bestaand gemeentelijk beleid; zoals de Omgevingsvisie Het Hogeland, de Woonvisie Het Hogeland, het Mobiliteitsprogramma Het Hogeland, de Klimaatadaptatiestrategie Het Hogeland, de visie recreatie en toerisme, de visie waterrecreatie, de beleidsnotitie Duurzame Ontwikkeldoelen, de gemeentelijke Detailhandelsstudie en de Locatiestudie Bedrijventerrein Bedum. Daarnaast is voor de totstandkoming van deze toekomstvisie dankbaar gebruik gemaakt van de Dorpsvisie Bedum van Algemeen Plaatselijk Belang Bedum (APB).

1.4 LEESWIJZER

Hoofdstuk 2 geeft een analyse van de opgave tegen de sociaalmaatschappelijke context, de cultuurhistorische context, de programmatische context en de landschappelijke context. Hoofdstuk 3 gaat in op de algemene trends en ontwikkelingen voor de komende decennia op het vlak van ruimtelijke kwaliteit, klimaatadaptief inrichten, versterken van groen en biodiversiteit, natuurinclusiviteit, duurzaam en circulair bouwen en inrichten, behouden en versterken van cultureel erfgoed en het verbeteren van de leefbaarheid. In hoofdstuk 4 worden de ontwikkellijnen beschreven en wordt er ingegaan op de ontwikkelstrategie voor de komende 15 jaar. Hoofdstuk 5 gaat vervolgens in op prioritaire gebieden met een concrete uitvoering op korte termijn. In hoofdstuk 6 is de doorlopen participatie en de uitkomsten hiervan beschreven.

2. Analyse en opgave

ve

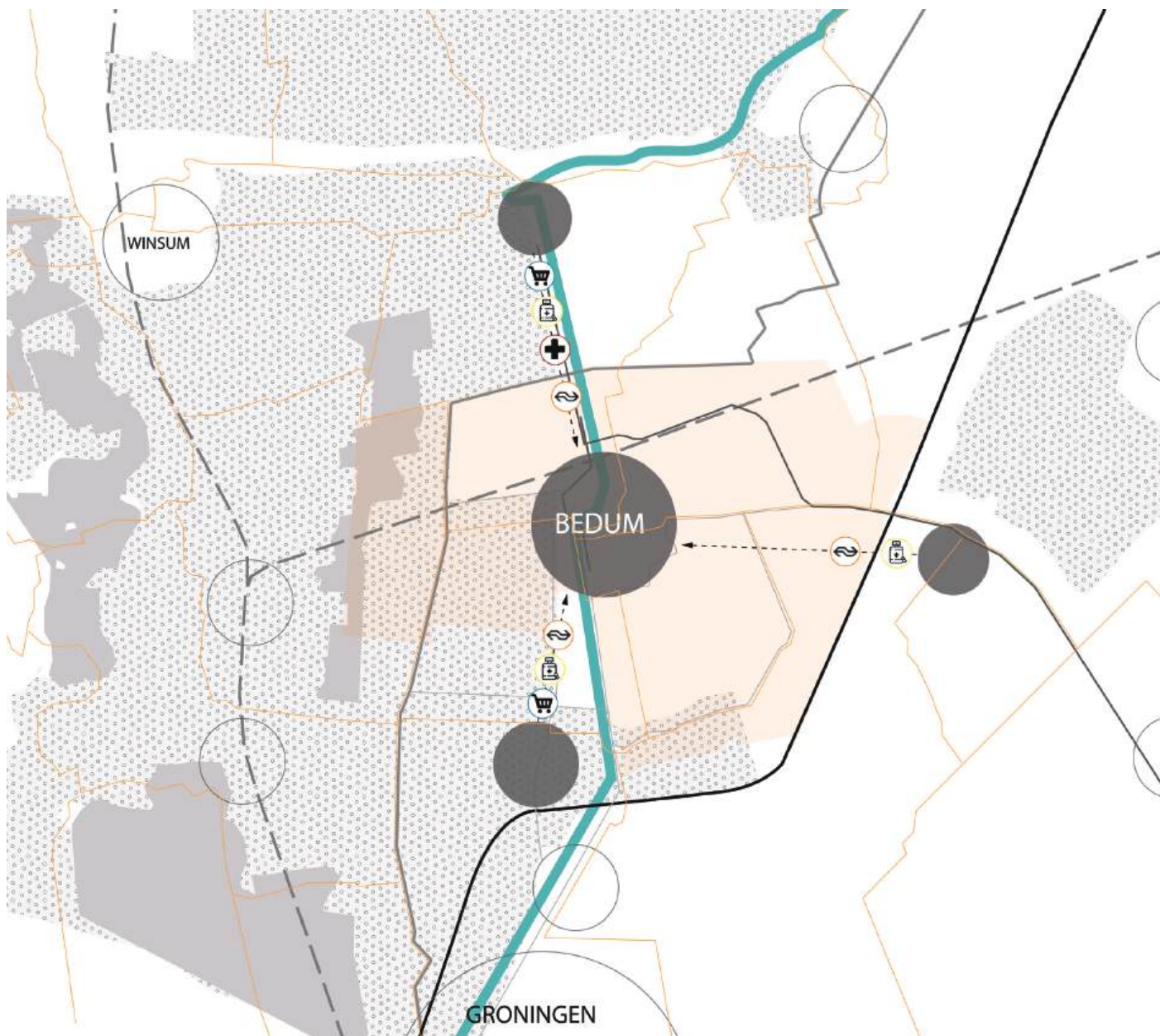
2. Analyse en opgave

2.1 INLEIDING

Voortbordurend op de eerste analyses in het provinciale rapport heeft dit hoofdstuk tot doel een verdieping te geven aan de analyse en opgave van de regionale kern Bedum, met hierbij brede aandacht voor zowel sociale als fysieke doelen en ruimtelijke kwaliteit.

Bedum is de grootste van ca. vijftig kernen van gemeente Het Hogeland. Bedum is een middelgroot dorp met ongeveer 8.800 inwoners op tien kilometer afstand van de stad Groningen. Bedum heeft een vrij compleet voorzieningenaanbod met drie supermarkten, meerdere basisscholen en verschillende medische voorzieningen. Hiernaast zijn er meerdere kerken aanwezig in het dorp en is er een actief verenigingsleven. Bedum heeft een bedrijventerrein in het zuiden van de kern dat goed gebruikt wordt. Ook is in het noorden een grote zuivelfabriek, die al voor de Tweede Wereldoorlog aanwezig was. Momenteel is deze fabriek eigendom van Friesland Campina. Hiernaast is Bedum door de afstand tot Groningen een populair dorp om te wonen en is er sprake van veel woonwerkverkeer en (recreatief) fietsverkeer.

Er spelen in Bedum met name grote fysiekruimtelijke opgaven: Bedum bestaat uit losse elementen. Bovendien spelen de veroudering van het dorps huis, de verplaatsing van de bibliotheek en de herbestemming van het gemeentehuis tegelijkertijd. Ook is er een bedrijventerrein dat op sommige plekken getransformeerd wordt naar wonen. Dit zorgt ook voor vraag naar nieuwe bedrijfsruimte. Het centrum en voorzieningen daarbuiten zijn autocentrisch ingericht, waardoor lopen en fietsen minder aantrekkelijk zijn. Het oude dorpse karakter van Bedum is mede daardoor onderbenut. Verschillende mooie elementen zijn slecht te vinden, ook omdat ze worden afgewisseld met minder mooie naoorlogse toevoeging. Ook beschikt Bedum over een treinverbinding waardoor je binnen 13 minuten in centrum Groningen bent. Deze kracht wordt momenteel onderbenut omdat het station onvoldoende verbonden is met de rest van de kern. Dit alles vraagt om een meerjarige integrale aanpak met een visie op uitbreiding van wonen in relatie tot mobiliteit en daaraan gekoppelde borging van werkgelegenheid.

- Omliggende dorpen afhankelijk van de voorzieningen van regiocentrum Bedum.
- De omliggende dorpen
- Voorziening: Supermarkt
- Voorziening: Apotheek
- Voorziening: Medisch
- Voorziening: Treinstation
- Eemshavenweg, verbindt Bedum met Groningen, cruciaal voor regionaal verkeer.
- Recreatief fietsverkeer

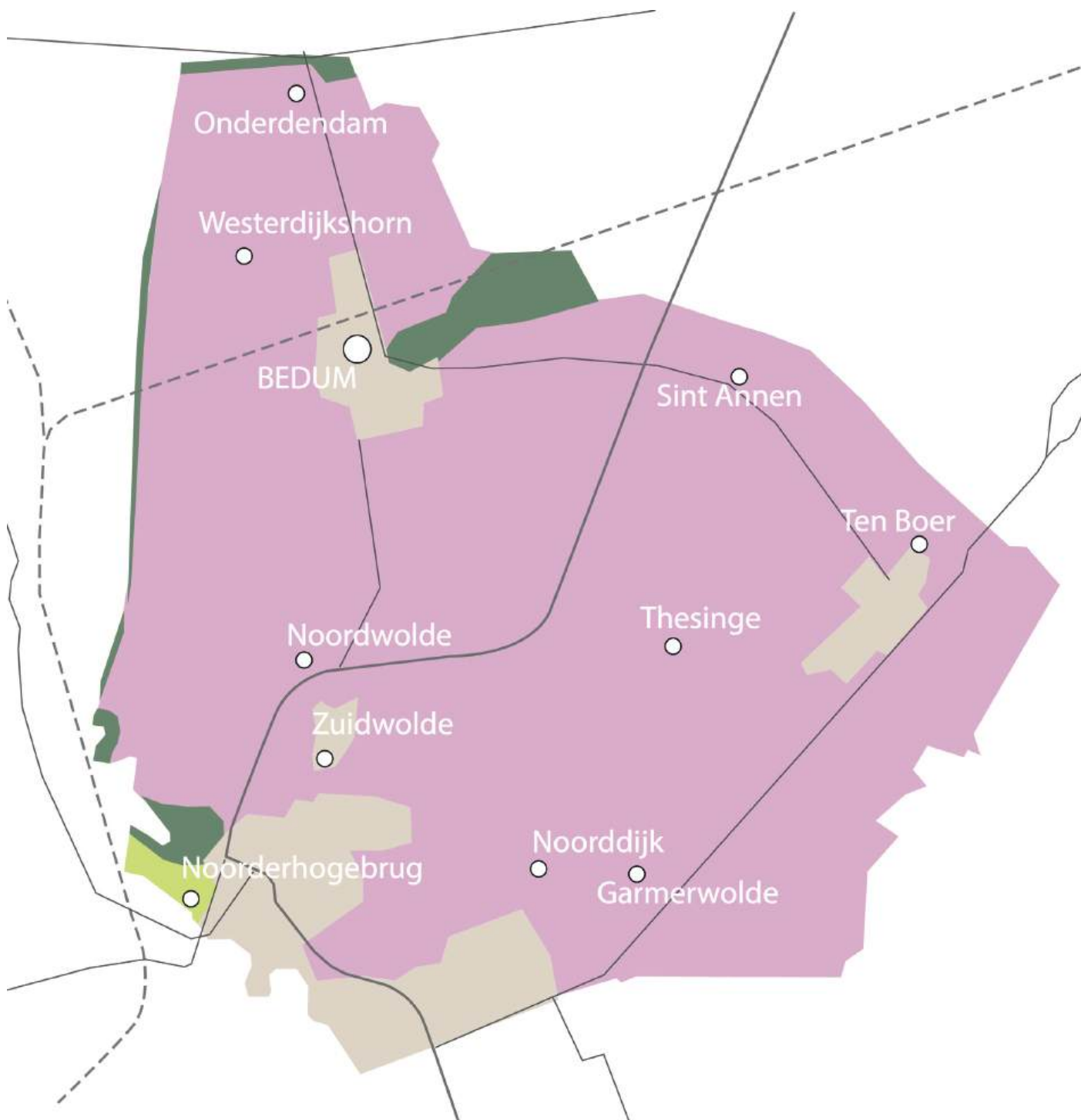
- Wolddijk, ooit zeewering, markeert de grens van het oude kwelderland.
- Melkweg, cruciale verkeersroute voor dorpsontsluiting en verbinding.
- Spoorwegtraject Bedum, deel van de lijn Groningen-Delfzijl, essentieel voor regionale mobiliteit.
- Historische Wegen van Bedum.
- Boterdiep, belangrijke boezemwatergang tussen dorpen in het noorden en Groningen.
- Dorpsgrens Bedum
- Weidegebieden, belangrijk voor weidevogels zoals grutto en kievit, met graslanden en natte bodems.
- Weidevogelgebied naast Bedum.

2.2 LIGGING IN DE CENTRALE WOLDSTREEK

De Centrale Woldstreek is een laaggelegen zeekleigebied ten noordoosten van de stad Groningen, dat aansluit bij de veenontginningsvlakte van Duurswold. De kern van het gebied wordt gevormd door een komvormige laagte, die tot halverwege de middeleeuwen was bedekt met hoogveen. Het is overwegend een veeteeltgebied met verspreide percelen bouwland. De Centrale Woldstreek valt grotendeels samen met de voormalige gemeenten Bedum en Ten Boer. Aan de zuidkant grenst het gebied aan de stad Groningen, in het zuidoosten aan Duurswold. Aan de overige zijden wordt het omringd door zware kleigronden die de overgang vormen naar het oude wierdenlandschap van het Hogeland en het Reitdiepgebied.

De Centrale Woldstreek is een veenontginningsgebied, dat grotendeels bestaat uit (oude) zeekleigronden waarvan het veendek door ontginning is verdwenen. Het maaiveld is daarbij onder de zeespiegel komen te liggen, tot ruim 1 meter-NAP. De afzonderlijke streek- of wegdorpen liggen als de schillen van een ui rondom het laaggelegen kerngebied en markeren de verschillende fasen van het ontginningsproces. Het buitengebied is grotendeels open. Enkele voormalige dorpswierden (Bedum, Ten Boer) zijn uitgegroeid tot omvangrijke komdorpen. Het kerngebied wordt omsloten door de Wolddijk. Het wordt aan drie kanten omringd door een klei-ontginningslandschap of medenlandschap met taaie knipkleigronden, die meest vanuit de aangrenzende wierdedorpen zijn ontgonnen.

Het gebied kwam vanaf 6000 tot 4000 vóór Chr. onder invloed van de zee te staan, waardoor de geulen en slenken geleidelijk werden opgevuld met klei en veen. Het keileemplateau stak aanvankelijk als een bosrijk eiland boven de rietmoerassen en kwelders uit. Later raakte het overdekt met veen, waarna het tussen 1000 en 700 vóór Chr. het definitief onder kleiafzettingen verdween. Achter de oever- en kwelderwallen ontstond vanaf 700 vóór Chr. een veenpakket, dat uiteindelijk een hoogte van 1.5 tot 2 meter +NAP bereikte. De samengeperste resten van dit veenpakket kwamen aan het licht bij opgravingen en grondboringen onder de kerken van Garmerwolde, Bedum, Ten Boer en Thesinge; in het laatste geval als een pakket van maar liefst 60 centimeter. Het woord wold geeft aan dat het ging om een moerassige wildernis die was bedekt met broekbossen. Het hoogveen is door ontwatering, vergraving en oxidatie grotendeels verdwenen, maar het kleidek bevat nog steeds een hoog gehalte aan humus. Deze 25 tot 40 centimeterdikke, donkerbruine tot zwarte bovenlaag wordt wel woudgrond of wouddek genoemd. De woudgronden zijn in feite restanten van voormalig hoogveen op zware kleigrond. We spreken in dit verband wel over eerdgronden.

Infrastructuur

- Provinciale wegen**
- Rijkswegen**
- Spoorwegen**
- Dorpen**

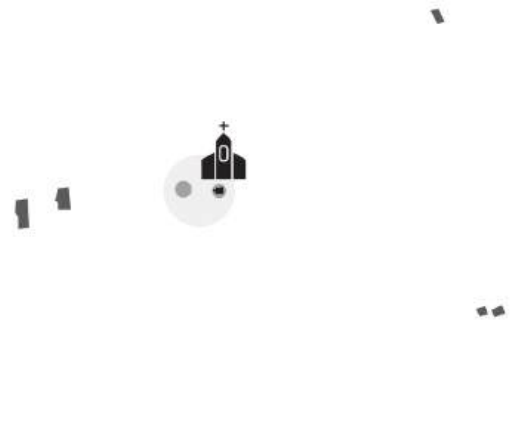
Historisch landschap

- Bebouwde kom
- Middeleeuwse agrarische veenontginningen
- Oude zeekleipolders
- Jonge zeekleipolders

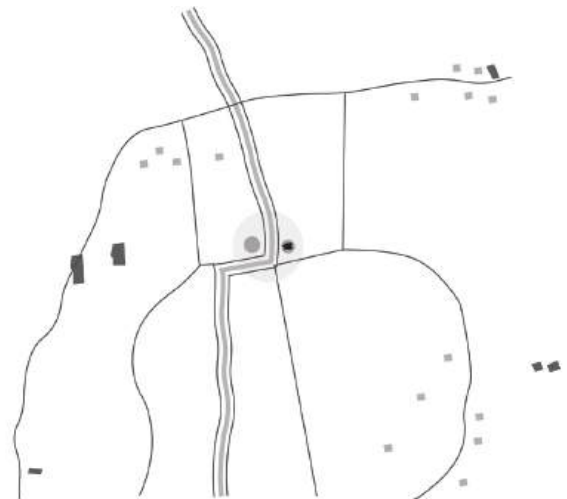
2.3 ANALYSE VAN DE ONTSTAANSGESCHIEDENIS

Bedum is een centrumdorp met een rijke geschiedenis. Al in 1214 was het 'centrumplaats' ten tijde van de kruistochten. De eerste bebouwing is op een langwierde gebouwd met de kenmerkende Walfriduskerk als middelpunt. In 1921 werd er, voor die tijd, al grote werkgelegenheid gecreëerd met de komst van de grote zuivelfabriek in het noorden van het dorp. De fabriek werd gebouwd op het kruispunt van het in 1884 aangelegde spoor en het in de 17e eeuw aangelegde Boterdiep. In de afgelopen 100 jaar is het dorp telkens planmatig gegroeid met als resultaat dat Bedum beschikt over zowel oudere als hele recente uitbreidingswijken. Ter Laan is de nieuwste wijk aan de noordoostkant van het dorp. Door de verschillende uitbreidingen heeft Bedum niet meer een heel helder karakter, ruimtelijk is er te weinig samenhang.

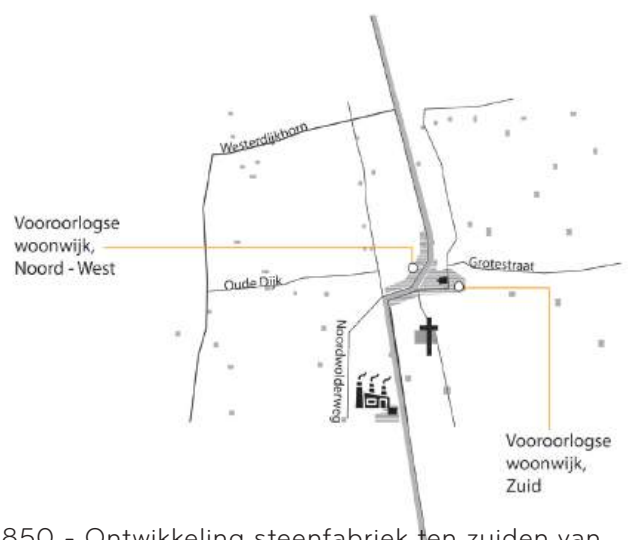
Bedum is omstreeks de 10e eeuw ontstaan op twee lage wierden in het veenontginningsgebied. De legende van de heilige Walfridus van Bedum verhaalt hoe deze edelman omstreeks het jaar 1000 leiding gaf aan de ontginningsactiviteiten in de streek. Een van de zichtbare resultaten daarvan is de rond het jaar 1200 aangelegde Wolddijk. De ontginners kwamen vermoedelijk uit de omgeving van Warffum en Middelstum-Kantens, waar het verkavelingspatroon zijn aanvang neemt. Daarnaast is ook het gebied van Sauwerdwold aan het kerspel Bedum toegevoegd. De naam Bethdum wordt voor

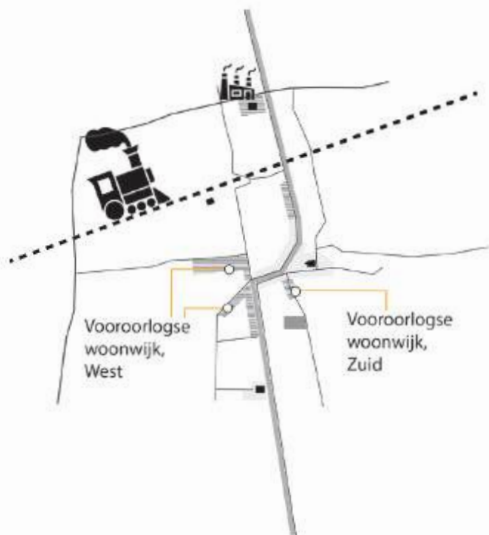
1050 - Ontwikkeling van de Walfriduskerk op twee wierden, omgeven door andere wierden voor bewoning

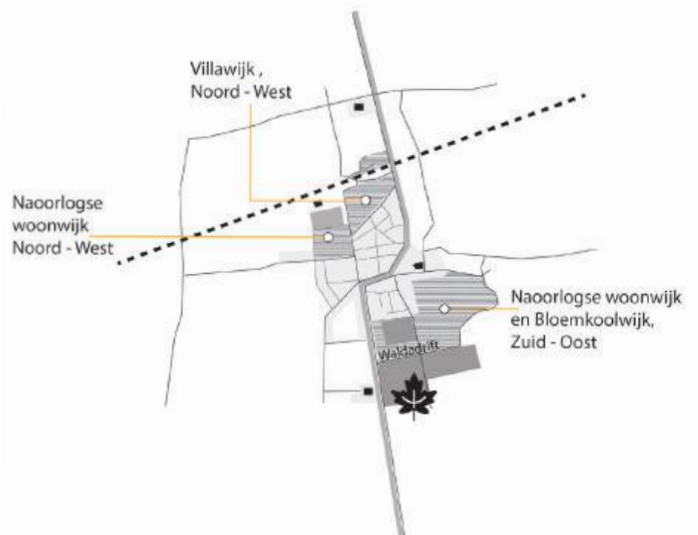
1650/1750 - Ontwikkeling Boterdiep. Eerst richting Groningen, een aantal decennia erna ook richting het Noorden. Boerderijen rond bedum

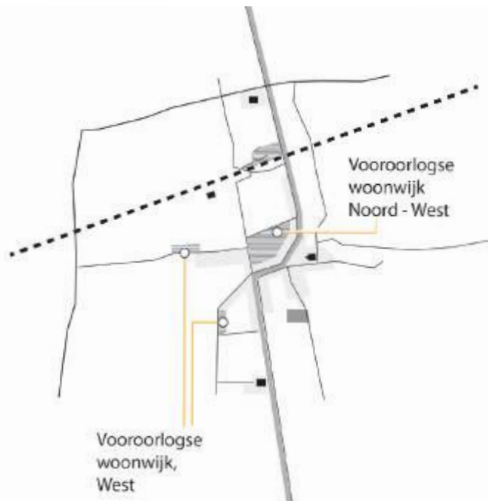
1850 - Ontwikkeling steenfabriek ten zuiden van Bedum en de hoofdbegraafplaats.

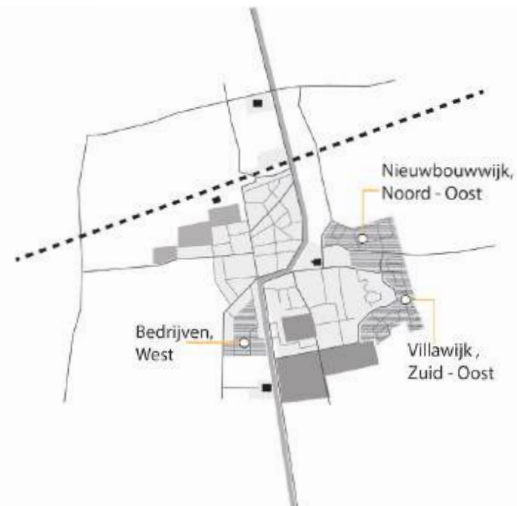
1905 - Aanleg spoor/station, kernuitbreiding langs hoofdwegen, uitbreiding uitvalswegen, groei van fabrieken (zuivel-, vlasfabriek, houtzagerij).

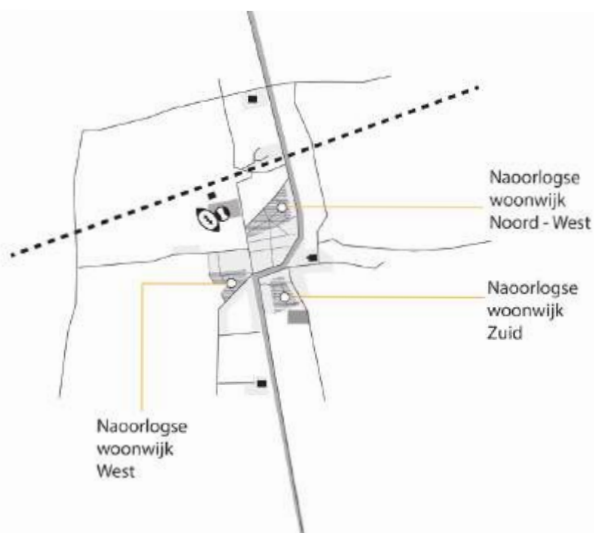
1985 - Kernuitbreiding planmatig, Bedumerbos, sociale voorzieningen, uitbreiding sportpark, uitbreiding bedrijventerrein.

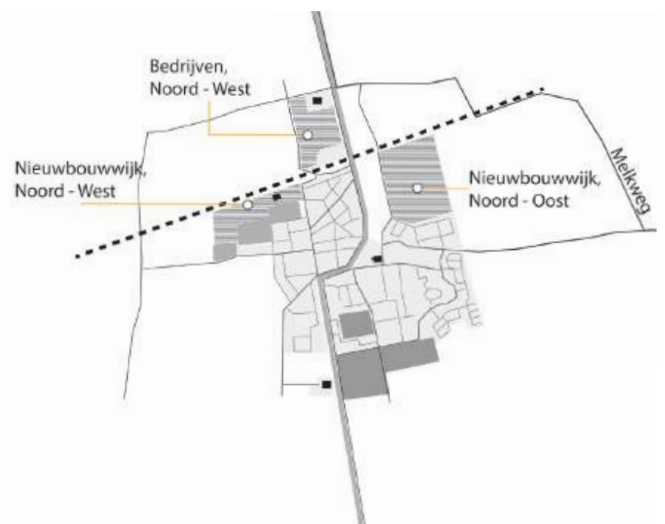
1935 - Kernuitbreiding aan de hoofdwegen, groei van fabrieken (zuivel, beton, glas en rijwielen), begraafplaats in het oosten.

2000 - Schaalvergroting door kernuitbreiding, bedrijventerrein zuid, groei van de zuivelfabriek.

1965 - Kernuitbreiding, sociale voorzieningen, toevoeging van 2 kerken en sportpark, sluiting houtzagerij, uitbreiding zuivelfabriek.

2024 - Kernuitbreiding noord langs spoor, bedrijventerrein zuid en ontwikkeling van de Melkweg.

het eerst vermeld in 1214, als Olivier van Keulen hier oproept deel te nemen aan een kruistocht. Vanaf het einde van de 10e eeuw wordt ook een dorp Bedorouualda vermeld, dat is het wold van Bedum, waarvan de inwoners Bederawaldmanna worden genoemd. Het achtervoegsel -wolde duidt erop dat we te maken hebben met ontgonnen wildernis.

Ook vandaag zijn de wierden, de kerken en de ontginning van het wold nog belangrijke cultuurdragers van het dorp Bedum. Bijzondere gebouwen in Bedum zijn de rijksmonumentale Walfriduskerk en het oude Raadhuis. De drie kerktorens in totaal staan nu vaak centraal als kenmerkend voor Bedum. Ook in de lintbebouwing heeft Bedum tal van gemeentelijke- en rijksmonumenten. In de structuur van Bedum vormt het Boterdiep de centrale as van het dorp. Het historisch patroon van straten lijkt als 'spaken van een wiel' op deze kern samen te komen. Het Boterdiep zelf is ook een belangrijke cultuurdrager, met onder meer zichtbaar maritiem erfgoed en historische kleiafgravingen en grote prachtige steenfabrieken. De ontwikkeling van het Boterdiep past in de visie Waterrecreatie, waarbij de ligging en historie van de waterweg kansen biedt voor recreatieve en culturele activiteiten.

De drie torens van Bedum (beeldbank Groningen)

Het Boterdiep (beeldbank Groningen)

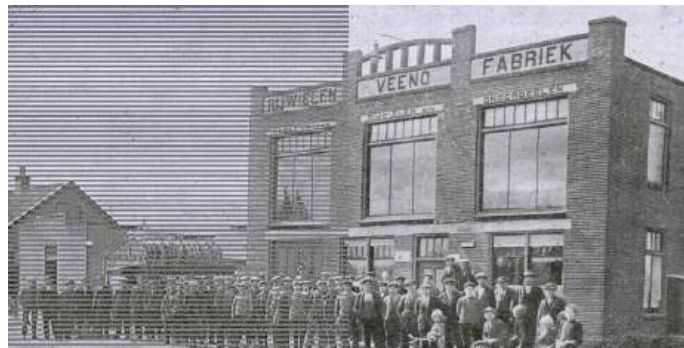
Spoor/station (beeldbank Groningen)

De Gele Klap

Zuivelfabriek (beeldbank Groningen)

Veeno fabriek

Bedumerbos

Het Hogeland - Wierden

Bedrijventerrein

Sportpark Bedum (www.bedumer.nl)

Melkweg

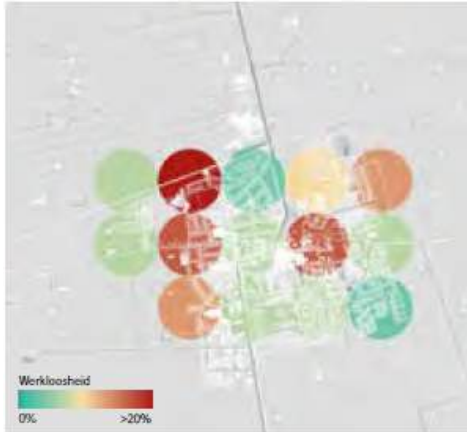
Ter laan IV

2.4 ANALYSE VAN DE BREDE WELVAART

Het sociaal-maatschappelijke vraagstuk van Bedum is gelaagd. Vanouds is Bedum een dorp met een sterke sociale samenhang en een sterk kerk- en verenigingsleven. De afgelopen decennia is de rol van de kerk in de maatschappij evenwel veranderd. De visie van de overheid is aan het verschuiven van een solide verzorgingsstaat naar meer zelfredzaamheid. En als derde heeft de vrije marktwerking zijn sporen nagelaten in een verdere individualisering in de maatschappij. Deze ontwikkelingen hebben ertoe geleid dat niet iedereen meer mee kan komen; met als gevolg een afname van brede welvaart.

Vanuit data-analyse valt specifiek voor Bedum het volgende op:

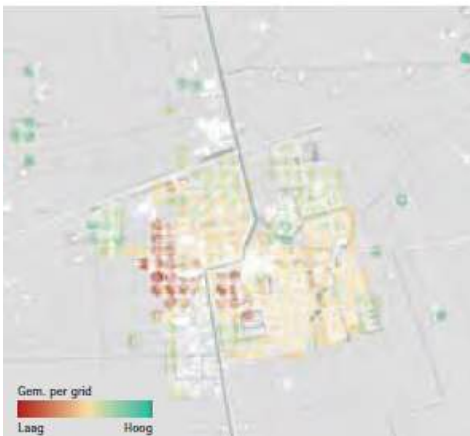
- Relatief weinig werkloosheid in Bedum. In Bedum is weinig sprake van werkloosheid. De meest in het oog springende rode bol is te verklaren door de aanwezigheid van een groot woonzorgcomplex. Verder is er verspreid over het dorp variatie.
- Lage ervaren gezondheid in bijna alle wijken. De ervaren gezondheid is erg laag in Bedum, helaas zijn de gegevens niet uitgesplitst per buurt. Daardoor is het beeld enigszins vertekend; er zijn waarschijnlijk buurten waar de ervaren gezondheid hoger is. Het is een beeld dat we in vrijwel alle kernen terugzien.
- Lagere sociale samenhang in west Bedum. Over het algemeen is er in Bedum sprake van een gemiddelde sociale samenhang. In het westen is die lager. Daar is ook de werkloosheid hoger en is de woningkwaliteit lager. Dat hangt vaak met elkaar samen.
- Bedum is gewild. De woningen in Bedum zijn relatief gewild. Met name de nieuwbouwwoningen (oostkant van de kern), maar ook de authentieke bebouwing in het oude centrum is gewild. De nabijheid van de stad Groningen helpt hierbij. Op de schaal van de hele provincie scoren alleen delen van de gemeenten Groningen en Westerkwartier vaak hoger.
- Grote verschillen in woningkwaliteit. De energetische kwaliteit van woningen is vooral aan de randen hoog. Hier staat veel nieuwbouw. De oude kern Bedum, rondom de Stationsweg en de oude arbeiderswoningen nabij de Walfriduslaan moeten nog gerenoveerd worden. De kwaliteit van de woningen komt in grote mate overeen met de gewildheid.
- Station Bedum, kwaliteit aan de rand. Bedum heeft de luxe dat het een rechtstreekse treinverbinding met de stad heeft. De locatie van het station is echter erg aan de rand van het dorp en heeft zodoende niet echt een centrumfunctionaliteit. Bovendien is het station slecht verbonden met de kern van het dorp.

Relatief weinig werkloosheid in Bedum.

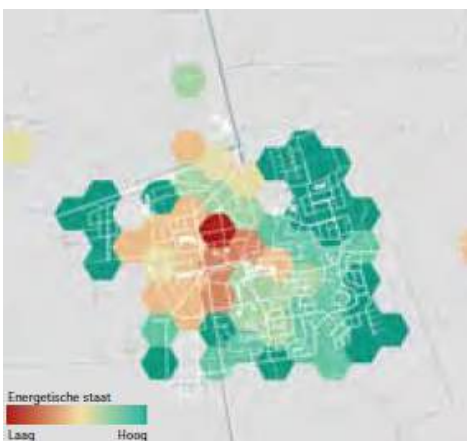
Hoog aandeel mensen met een slechte ervaren gezondheid.

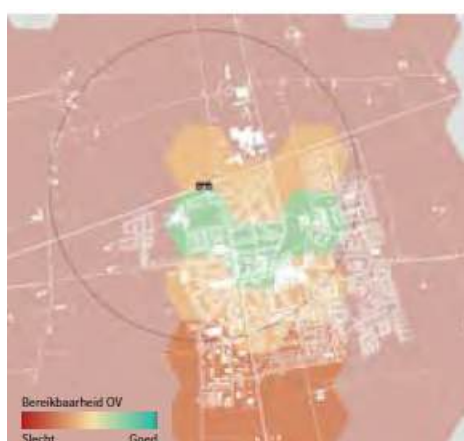
Westen van de kern heeft een lagere sociale samenhang.

Relatief hoge geweldheid in grote delen van Bedum.

Vooroorlogs en vroeg-naoorlogs heeft een grote opgave.

Bereikbaar per trein, maar niet alle gebieden even goed ontsloten.

*Bron: 2024 masterplan regiocentra Groningen

2.5 PROGRAMMATISCHE EN ECONOMISCHE OPGAVEN

Er speelt veel tegelijkertijd in Bedum. Er is vraag naar nieuwe woningen vanuit Groningenstad. Tegelijkertijd worstelt de centrale as in Bedum (Stationsweg – Molenweg) met drukte van autoverkeer. Er is behoefte aan fysieke ruimte voor dorpsverenigingen, een dorpshuis. Veel van deze dynamiek speelt zich af bij het oude centrum van het dorp: daar is net een nieuw gezondheidscentrum, met huisarts, GGD, consultatiebureau en fysiotherapeut gerealiseerd. Dit is een volgende stap naar het centreren van eerst verspreide voorzieningen. Tegelijkertijd spelen ontwikkelingen van nieuwe woningen, het faciliteren van bedrijvigheid (industrie ten zuiden) en het benutten van het stationsgebied (noord). Al deze ontwikkelingen dienen in gezamenlijkheid bekeken te worden. Momenteel wordt er volop in Bedum geïnvesteerd, maar dat wordt veelal projectmatig aangevlogen, en de samenhang tussen projecten is niet altijd evident. Het is van belang dat de gemeente hierop een integrale aanpak gaat ontwikkelen, zodat er meer samenhang ontstaat en functies gelijktijdig worden aangepakt. Deze toekomstvisie met ontwikkellijnen ondersteunt hierbij.

Bedum heeft een unieke positie in de regionale context. Allereerst is dit de nabijheid van stad, vervolgens de regionale betekenis van Bedum voor de kleinere dorpen rondom Bedum en als derde de positie als aantrekkelijk en onderscheidend woonmilieu voor de nieuwe internationale werklocatie Eemshaven. In Bedum is het fijn wonen en werken. Het voorzieningenniveau van het dorp is goed met meerdere scholen, een sporthal, sportvelden, overdekt zwembad, dorpshuis en bibliotheek. De stad Groningen is zowel met de fiets, trein en auto op minder dan 30 minuten nabij. In Bedum zelf is een forse behoefte aan nieuwe woningen; in het bijzonder voor starters en senioren. Ook is er vraag naar nieuwe werklocaties. Het centrum van Bedum heeft een redelijk detailhandel aanbod. Deze willen we graag behouden. Daarom willen we de kern aantrekkelijker/beleefbaar maken zodat er meer bezoekers komen. Een aantal voorzieningen is op korte termijn toe aan vervanging, zoals de Meenschaar en het zwembad. Vanuit lopende projectontwikkelingen komen diverse locaties in het dorp in de komende jaren vrij voor transformatie. Het gaat hierbij om diverse kavels in de noordpunt van bedrijventerrein Boterdiep; maar ook vrijkomende kavels van oude gymzalen. Met de komst van de nieuwe bibliotheek en muziekschool in het centrum kan ook het huidige gebouw van De Meenschaar herbestemd worden.

Nieuwe en lopende bouwprojecten

Centrumvisie (Het Hogeland)

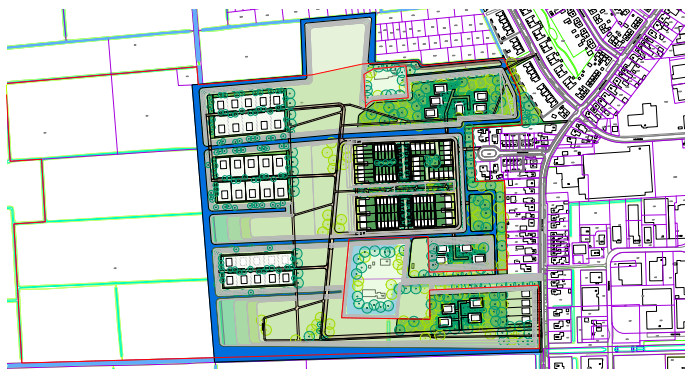
Blok C, naast het Versplein in het centrum (Het Hogeland)

Boterdiep (Het Hogeland)

Sportpark Bedum (www.bedrijvenvoetbal.com)

Folkerda, visie OKRA

2.6 KLIMAATADAPTATIE EN NATUURINCLUSIVITEIT

Bedum ligt in een lagergelegen gebied. Vanuit water en bodem sturend zal kritisch gekeken moeten worden waar, maar vooral hoe nieuwe ontwikkelingen het beste gerealiseerd kunnen worden. In de kern heeft Bedum een opgave als het gaat om het beheersen van de gevolgen van klimaatverandering zoals hittestress, verdroging en overstroming. Vanuit de Kader Richtlijn Water zijn er daarnaast specifieke opgaven om niet alleen de kwantiteit, maar ook de kwaliteit van het water te verbeteren.

Vanuit de Europese Natuurherstelwet gelden harde randvoorwaarden voor bescherming en behoud van de weidevogelgebieden. Opgaven zijn het vergroten van de biodiversiteit en natuurinclusief ontwikkelen. Tot slot is er het concept van de Basis Kwaliteit Natuur. Dit concept richt zich op systeemherstel op landschapsschaal. BKN is daarmee geen vervanging maar juist een aanvulling op de inspanningen die nodig zijn om de huidige natuurdoelen, o.a. van de Vogel- en Habitatrichtlijn, te behalen. BKN richt zich op de algemene soorten in landschappen buiten natuurgebieden, met name het half-natuurlijke en antropogene landschap, inclusief stedelijk gebied.

Natura 2000

Leefgebied weidevogel

Waterwegen

Beschermd erfgoed

- ◆ Kenmerkende historische dijken
- ◆ kenmerkende historische dijk

Rijksmonumentaal groen

Open gebieden

- onderzoeksgebied
- losse boom
- bomenrij
- heg of haag
- hoogspanningsleiding
- spoor
- overig open gebied

Hoogtekaart

2.7 ANALYSE VAN DE RUIMTELIJKE KWALITEIT

Vanouds bestond Bedum uit een compacte kern met overwegend lintbebouwing langs de historische wegen. In de laatste 75 jaar is de vrije ruimte tussen de linten geleidelijk aan verder bebouwd. Het resultaat hiervan is dat vandaag de dag de hechting tussen het dorp en het omliggende landschap wat is verzwakt. Daar komt bij dat de forse toename van autoverkeer na 1950 heeft geleid tot verminderde leefbaarheid langs het Boterdiep en op de historische linten. De ooit monumentale laanbeplanting is op de meeste plaatsen ingeruild voor meer verharding. Door een gebrek aan planologische sturing op de lokatie van retail en voorzieningen zijn deze nu verspreid door het dorp ontstaan waardoor het eens compacte dorpscentrum nu aan betekenis heeft ingeboet. Het station van Bedum ligt al sinds jaar en dag op loopafstand van het centrum; maar het is tot op heden nog niet gelukt om het station verder te ontwikkelen tot een goed functionerende openbaarvervoersknoop. In de laatste 25 jaar is het dorp uitgebreid met het bedrijventerrein Boterdiep en de nieuwbouwwijk Ter Laan. Ook hier spelen op dit moment nog verschillende verkeerskundige vraagstukken, zoals het ontbreken van logische loop- en fietsroutes vanuit de wijk naar het centrum. Samenvattend kan geconcludeerd worden dat Bedum wel degelijk waardevolle roots heeft; maar dat vandaag de dag de samenhang tussen de verschillende onderdelen ontbreekt.

De Groninger Amsterdamse School heeft ook zijn impact in Bedum gehad. Zoals de gebouwen van Albert Wiersema, Gezienus Koolhof en Karst Zevenberg. Waardevolle gebieden zijn daarnaast het gebied Plantsoenstraat/ 1e Dwarsstraat/De Kamp; de Koffieleut, Grotestraat 30 met verblijfskwaliteit; mooie monumentale gebouwen rondom knooppunt Schoolstraat/Grotestraat; Verbindingsweg 10: Prachtige kop-hals-romp boerderij als tweede entree gebouw van Bedum aan het Boterdiep; Noorderwolderweg 128: Boerderij - Entree gebouw van Bedum georiënteerd naar het Boterdiep, het ensemble van de Riekele Prinsstraat en het gebied Walfriduslaan als voorbeeld van een tuinbouwdorp.

Bedum heeft helaas ook een aantal dissonanten: Grove gebouwen die vanwege hun korrelgrootte en architectuurstijl buiten de dorpse sfeer vallen. Verkeerskundige opgaven zijn de connectie treinstation-centrum, de auto dwars door het dorpshart, het onveilige knooppunt Molenweg, Stationsweg, Burchtstraat en Boterdiep Oostzijde; de laagwaardige uitstraling van de Melkweg, het Boterdiep Oostzijde met weinig interactie met het water en veel parkeren langs de wegen wat ten koste gaat van de straatbeleving. Meerdere gebieden in het dorp zijn extreem verhard en missen de associatie met het oude dorp in het landschap, bijvoorbeeld het centrumgebied en het bedrijventerrein. Bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen langs het Boterdiep zijn niet representatief en het tankstation AVIA/ carwash/garages ten zuiden van Bedum is niet erg fraai als entree tot het dorp.

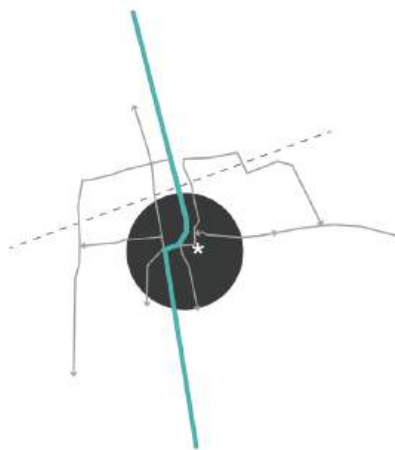
2.8 CONCLUSIE: DE PRIORITAIRE OPGAVEN

Bedum beschikt over aardig wat kwaliteiten. Het is een oud dorp aan het Boterdiep met de prachtige Walfriduskerk en omringend gebied met de moestuin en de Grotestraat. Bedum heeft aantrekkelijke dorpse woonmilieus in de directe nabijheid van de stad. Het dorp heeft een hoog voorzieningenniveau, prettige groenstructuren, zoals de groene long en het Bedumerbos en met aan de randen van het dorp zicht op de uitgestrekte openheid. Kansen zijn er in de doorontwikkeling van de vrijetijdseconomie en het versterken van de identiteit, cultuurhistorie, natuurbeleving, biodiversiteit en verbindingen met het omliggende cultuurlandschap. Prioritaire opgaven zijn het versterken van de samenhang tussen de verschillende delen van het dorp, het investeren in een aantrekkelijk, compact en autoluw dorpshart met extra woonruimte voor starters en senioren. In het dorp leeft een sterke behoefte aan meer ruimte voor woningen en werkgelegenheid. Op vlak van mobiliteit is het hele dorp nog sterk auto afhankelijk. Tegen deze achtergrond is het veel beter benutten van het aanwezige station een topprioriteit. Op korte termijn kan gestart worden met het verbeteren van de toegankelijkheid van het dorp voor voetganger en fietser.

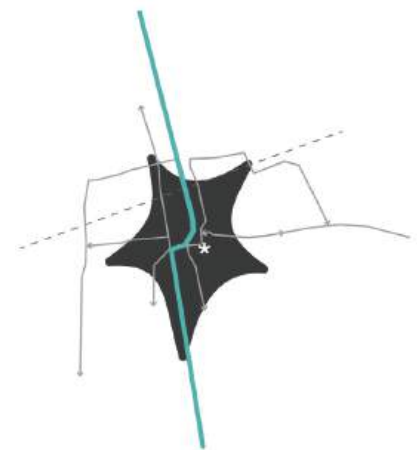
TOEN

Bedum was een agrarisch dorp met een compacte middeleeuwse kern, omgeven door wierden en boerderijen. Het Boterdiep speelde een belangrijke rol in de ontwikkeling van het dorp, terwijl de verbinding met het omliggende landschap sterk aanwezig was.

NU

Bedum is uitgegroeid tot een dynamisch dorp, waarin de historische kern herkenbaar blijft, maar omgeven is door uitbreidingen uit de late 20e eeuw. De relatie met het open landschap is verzacht, terwijl het dorp een belangrijke woongemeente in de regio is.

STRAKS

Bedum herstelt de verbinding met het landschap via een robuust groen-blauw netwerk. De randen van het dorp maken interactie met het open landschap mogelijk en herstellen de oorspronkelijke kwaliteiten en identiteit van Bedum.

3. Trends en ontwik

kelingen

3. Trends en ontwikkelingen

3.1 BREDE WELVAART

In de kamerbrief Nij Begun staat deze definitie van brede welvaart: *"Het omvat alles wat mensen van waarde vinden. Materiële welvaart gaat het ook om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid."* Bovendien betreft het niet alleen de kwaliteit van leven in het 'hier en nu', maar ook de effecten van onze manier van leven op het welzijn van mensen 'elders' (buiten de regio) en 'later' (voor toekomstige generaties). Het CBS houdt voor heel Nederland de Brede Welvaartsindicator (BWI) bij, met gewogen indicatoren verdeeld in acht thema's.

Brede welvaart gaat in essentie over het welzijn van mensen. Het is een maatstaf voor alles dat mensen van waarde vinden. Naast materiële welvaart gaat het ook om gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. Het gaat zowel om de kwaliteit van leven in het 'hier en nu', als om de effecten van onze manier van leven op het welzijn van mensen elders en voor toekomstige generaties.

De visie van Machteld Huber op positieve gezondheid sluit hierop aan: een bredere kijk op gezondheid, uitgewerkt in zes dimensies. Met die bredere benadering draag je bij aan het vermogen van mensen om fysieke, emotionele en sociale uitdagingen aan te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Positieve Gezondheid kijkt niet alleen naar afwezigheid van ziekte, maar naar de veerkracht van mensen om zich aan te passen aan wat zich in het leven voordoet. Daarbij zijn ook zingeving, meedoen en kwaliteit van leven belangrijk. Het spinnenwebdiagram helpt mensen hun gezondheid in kaart te brengen en kan dienen als opmaat voor een gesprek over gezondheid en welzijn.

Het plan voor de invulling van de openbare ruimte in het centrum van Bedum is gebaseerd op deze uitgangspunten. Het nieuwe plein wordt ingericht met grote bomen, een hoge verblijfskwaliteit, ondergrondse wateropvang en een doorlopende relatie met de vijver tussen Bederawalda en De Vrije Gang. Ook het plan Molenweg-Boterdiep biedt ruimte voor ommetjes en plekken om te verblijven.

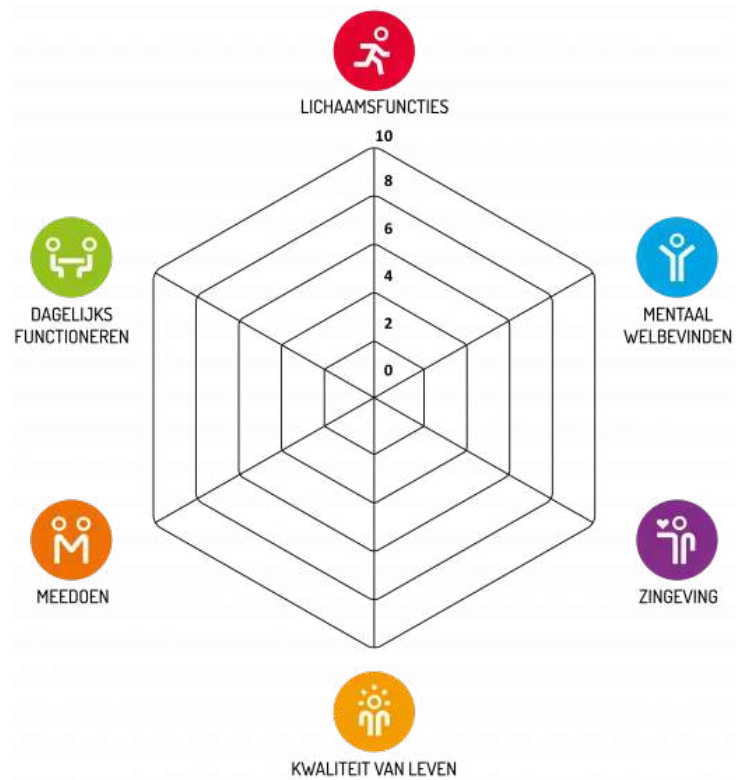
De woongebieden beslaan een groot deel van de kern. In veel naoorlogse wijken zijn de woningen verouderd en slecht geïsoleerd en is de openbare ruimte deels sleets en sterk verhard. Vernieuwing van bestaande woningen en een betere woonomgeving is nodig om een impuls te geven aan brede welvaart. In Bedum gebeurt dit al via een integrale wijkaanpak, waarin corporaties en particuliere woningeigenaren samenwerken aan verduurzaming, klimaatadaptatie en het vergroten van de leefbaarheid. Thema's zijn onder andere het aanpakken van wateroverlast, het verbeteren van sociale samenhang en het creëren van een gezonde, beweegvriendelijke leefomgeving.

Tegelijkertijd zet Bedum in op woonuitbreiding. Aan de zuidwest- en noordoostzijde van de kern zijn grote woongebieden gepland, opgezet als beweegvriendelijke wijken met volop ruimte voor sport, spel en ontmoeting. De nieuwe wijken bieden onderscheidende woonmilieus, zoals een knarrenhof en de bouw van nieuwe borgen en wierden. De uitbreidingen zijn bedoeld om te voorzien in woningen voor huidige inwoners, doorstroming te bevorderen en nieuwe inwoners aan de kern te binden.

3.2 PARISPROOF

Paris Proof is een gebouwde omgeving die past binnen de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs. Dit betekent dat het energieverbruik van de gebouwde omgeving met tweederde omlaaggaat en dat we bouwen binnen het CO₂-budget. Toekomstige ontwikkelingen in het dorp dienen aan te sluiten bij de Sustainable Development Goals.

De graphic aan de rechterkant geeft de 17 SDG's weer, waarbij vanuit een sterke samenwerking (SDG17) de centrale spil is waar rondom economy, society en biosphere ontwikkeld kunnen worden. Grondstoffen zijn schaars en we zullen met elkaar zuinig moeten zijn op onze planeet. Dat betekent dat we met nieuwe ontwikkelingen zorgvuldig omgaan met bouwmaterialen, energie en water. Dit doen we door de vraag aan grondstoffen

Het spinnenweb Positieve Gezondheid

De SDG's opgebouwd volgens de principes van bodem- en watersturendendheid.

te verminderen, het gebruik van circulaire materialen te stimuleren en ervoor te zorgen dat materialen herbruikbaar zijn. Voor drinkwater en energie zetten we in op gesloten kringlopen en herbruikbaarheid.

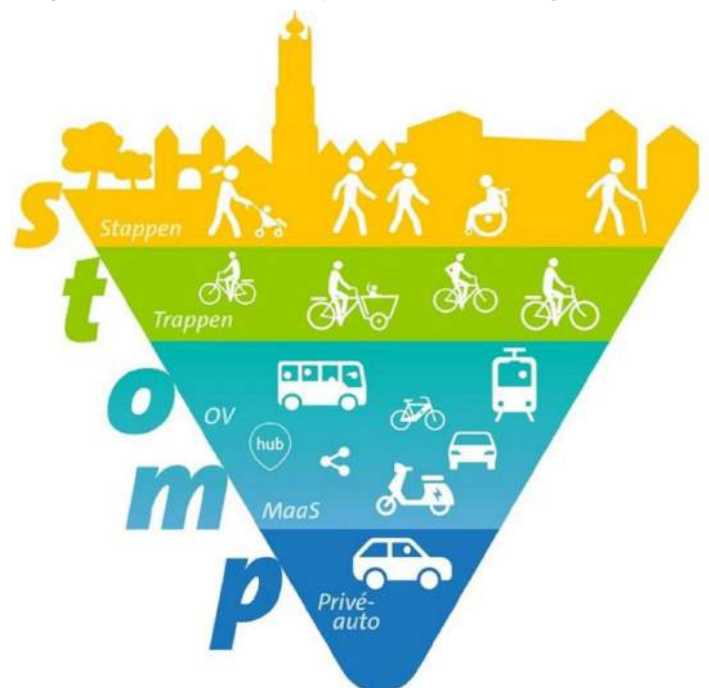
Het Nieuwe Normaal (HNN) is de nieuwe, gedragen standaard voor circulair bouwen met haalbare én ambitieuze prestaties voor gebouwen, infra en gebied. HNN is een raamwerk gericht op de materialentransitie: het maakt circulair bouwen eenduidig en concreet. Ook is rekening gehouden met de duurzame context van een circulair project, zoals energie, water en stikstof. Daarnaast worden versnellers in beeld gebracht. En omdat circulair bouwen over een nieuwe manier van werken gaat, worden ervaringen gedeeld over samenwerking in teams en binnen de organisatie. Zo wordt de relatie gelegd met sociale thema's als re-integratie en participatie.

3.3 STOMP

Vanaf nu gaat Bedum anders om met mobiliteit. Met het STOMP-ordeningsprincipe geven we prioriteit aan duurzame vormen van mobiliteit (lopen, fietsen en ov) en minder prioriteit aan minder duurzame vormen (zoals de auto). Zo zorgen we voor bereikbare en leefbare gebieden. Niet langer bepaalt de auto hoe de leefomgeving eruitziet.

De nieuwe visie is die van de omgekeerde mobiliteitspiramide: eerst stappers, dan trappers (fietsers), daarna openbaar vervoer. Pas daarna volgen deelauto's en particulier autogebruik. Het dorpscentrum wordt zoveel mogelijk autoluw en op delen zelfs autovrij, terwijl doorgaand verkeer via de Eemshavenweg en Melkweg wordt geleid in plaats van door de kern.

Bedum zet daarnaast in op betere verbindingen voor fiets en openbaar vervoer. Zo wordt de bereikbaarheid van het station verder verbeterd, komt er een snelfietsroute naar Groningen en Winsum en worden verbindingen vanuit uitbreidingswijken naar het centrum versterkt. Ook voet- en fietsverbindingen langs het Boterdiep krijgen meer ruimte.

De omgekeerde piramide van het STOMP-principe

Daarnaast zien we een duidelijke trend: inwoners brengen steeds meer vrije tijd door in de nabije omgeving, vooral door te wandelen en te fietsen. Bedum wil hiervan profiteren door de infrastructuur en voorzieningen zo in te richten dat bewoners én bezoekers optimaal kunnen genieten. Zo versterken we gezondheid, leefbaarheid en de aantrekkingskracht van de kern en haar omgeving.

3.4 KLIMAATADAPTIEF EN NATUURINCLUSIEF

Het klimaat verandert, en dat vraagt bij nieuwe ontwikkelingen in Bedum om extra aandacht voor de risico's van overstroming, verdroging en hittestress. Omdat Bedum in een lagergelegen gebied ligt, moet vanuit het principe water en bodem sturend zorgvuldig gekeken worden waar en hoe nieuwe ontwikkelingen het beste gerealiseerd kunnen worden. Samen met het Waterschap wordt ruimte vrijgehouden voor berging en buffering van regenwater, bijvoorbeeld in nieuwe woongebieden en bij herontwikkeling van het centrum. Naast deze kwantitatieve opgave is er ook de uitdaging om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren, onder meer in het Boterdiep en de aanwezige vijvers en sloten. Door toepassing van de 3-30-300 regel van Cecil Konijnendijk wordt gewerkt aan voldoende schaduwrijke routes en koelteplekken in het dorp.

We ontwikkelen natuurinclusief en hechten nadrukkelijk belang aan het vergroten van de biodiversiteit. Daarbij houden we rekening met de omliggende weidevogelgebieden, die onder de Europese Natuurherstelwet beschermd moeten worden. Ook in de kern zelf zetten we in op meer groen en een gezonde leefomgeving. Bomen blijven waar mogelijk behouden, en nieuwe groeiplaatsen worden ingericht volgens de principes van de Bomenmonitor. Zo versterken we de leefbaarheid én de ecologische kwaliteit van Bedum.

Principes van de 3-30-300 regel

4. Ontwikkelstrategie

je 2040

The image features a solid teal background. In the top-left corner, the text "je 2040" is written in a white, sans-serif font. From the bottom-left corner, several thin white lines extend diagonally upwards and to the right, creating a sense of movement and depth. These lines vary slightly in angle and position, some appearing as single lines and others as small groups.

4.1 Inputs voor de toekomstvisie Bedum

4.1.1. ZEVEN FYSIEKE BOUWSTENEN VANUIT HET MASTERPLAN REGIOCENTRA

Het masterplan regiocentra is opgesteld in opdracht van de Provincie, voorlopend op de toekomstvisie van bedum. Hierin worden voor het regiocentrum van Bedum zeven fysieke bouwstenen benoemd:

- Bereikbaarheid verbeteren.
- Revitalisering dorpshart. Concentratie van functies door herhuisvesting. Een compact, samenhangend centrum bestaande uit twee kernen verbonden met groenblauwe zone langs het Boterdiep.
- Aantrekkelijke openbare ruimte. Groen verbinden, ruimte voor bewegen, verbinden van het landschap met het dorp, functie in waterberging, afkoppelen regenwater, koeling.
- Verbinden van ontwikkelingen. Transformatie van zones die vernieuwingsgebieden onderling verbinden tot een hoogwaardig en samenhangend leefgebied.
- Maatschappelijk vastgoed. Herhuisvesten van maatschappelijke functies in goede accommodaties geclusterd met andere voorzieningen.
- Herontwikkeling bedrijventerrein. Transformatie tot andere functies zoals wonen, of vernieuwen tot een nieuw, toekomstgericht werk- en leergebied, verbinding met onderwijs.
- Woongebied vernieuwen. Vernieuwing van bestaande woningen in woonwijken, vaak grenzend aan de centra. Toevoegen van nieuw woonprogramma voor veranderende woonvraag.

**Revitalisering
winkelgebied**

**Groen
verbinden**

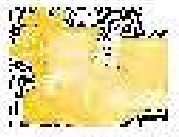
**Verbinden van
ontwikkelingen**

**Maatschappelijk
vastgoed**

**Woongebied
vernieuwen**

**Bereikbaarheid
verbeteren**

**Ontwikkeling
rondom hubs**

De zeven fysieke bouwstenen voor Bedum uit het masterplan regiocentra Groningen

Concrete adviezen zijn: zorg voor veel meer samenhang, maak het centrum autoluw, trek het groen het dorp in, zorg voor een krachtig en verbonden centrum en versterk de connectie met het water en het landschap.

4.1.2 ZEVEN THEMA'S VANUIT DE DORPSVISIE VAN APB

In de dorpsvisie van APB worden zeven thema's benoemd die hier in grote mate op aansluiten:

- Voorzieningen
- Wonen en verduurzamen
- Verkeer en vervoer
- Openbare ruimte
- Bedrijvigheid en winkels
- Zorg (voor elkaar)
- Onderwijs en cursusaanbod

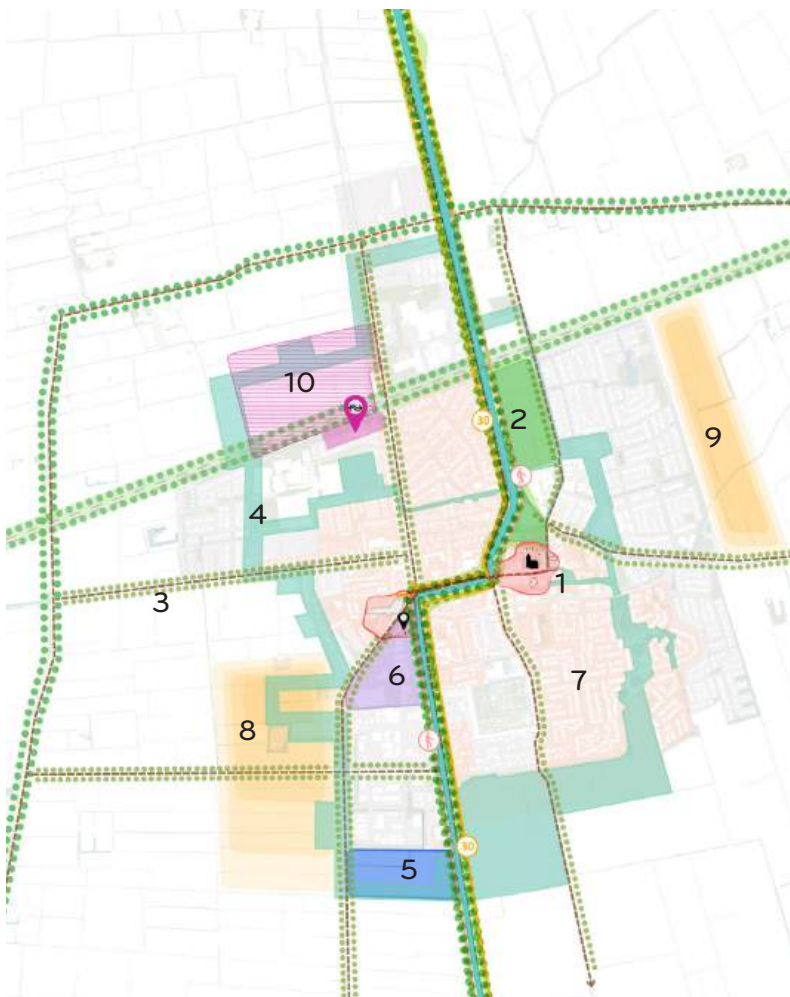
De speerpunten vanuit de Dorpsvisie zijn:

- Realisatie van een sociaal-cultureel ontmoetingscentrum met zaalruimte en podium. Realiseren voldoende woningaanbod voor met name starters en senioren.
- Realisatie van nieuwe of verbeterde sportaccommodaties, al dan niet in samenhang met het sociaal-cultureel ontmoetingscentrum.
- De meest verkeersonveilige situaties oplossen. Speciale aandacht voor ontsluiting van de wijk Ter Laan en de voorzieningen voor fietsers en voetgangers.
- Het openbaar vervoer: een betere dekking van de bereikbaarheid van de buslijn voor heel Bedum. Aansluiting van de buslijn op het treinstation.
- Verbetering van het onderhoud van de openbare ruimte. Met name voetpaden en groen. Inventarisatie van de problematiek van de bedrijventerreinen en een onderzoek naar de uitbreidingsbehoefte.
- Voorzieningen voor de jeugd die de basisschool heeft verlaten.

4.1.3 TIEN KANSEN IN DE MAPTIONAIRRE

Op basis van het masterplan regiocentra en de dorpsvisie hebben we bij de totstandkoming van deze visie een tiental kansen voorgelegd aan bewoners, de ondernemersvereniging en werkgroep beleef bedum. Deze zijn:

- Kans 1. Ontwikkeling van twee centra: het ene voor verblijf, het andere voor de inkopen
- Kans 2. Boterdiep centraal
- Kans 3. Historische linten herstellen
- Kans 4. Groen en sportief Bedum
- Kans 5. Meer ruimte voor bedrijvigheid
- Kans 6. Nieuw centrumgebied ten noorden van bedrijventerrein Boterdiep
- Kans 7. Verduurzaming bestaande woningvoorraad
- Kans 8. Ontwikkeling Folkerda
- Kans 9. Meer woningen in Ter Laan
- Kans 10. Stationsontwikkeling met beter vervoer per trein, auto, bus en fiets.

4.2 Zeven ontwikkelijnen

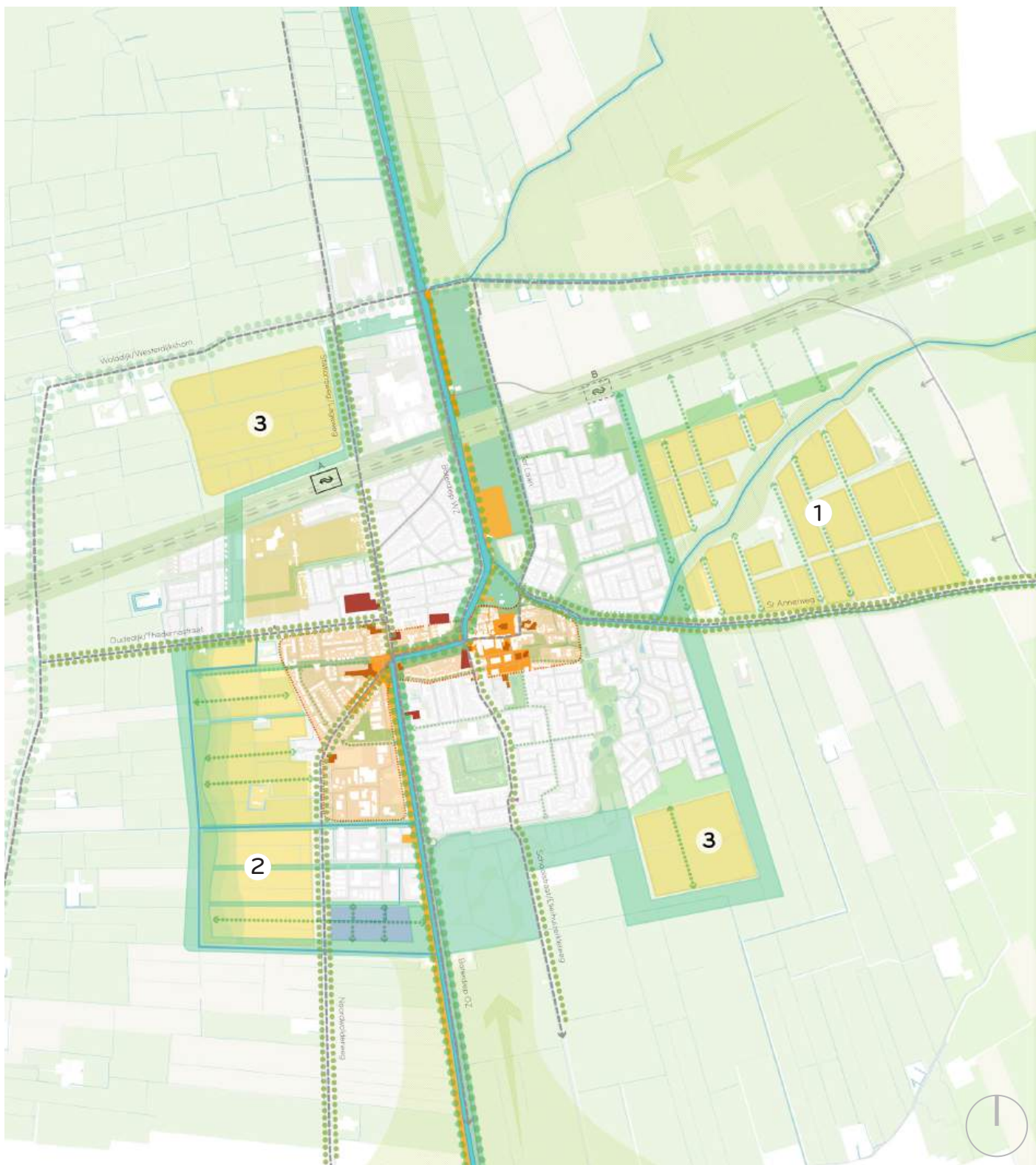
De ontwikkelvisie voor Bedum richt zich op het creëren van een toekomstbestendig, aantrekkelijk, toegankelijk en leefbaar dorp voor de korte termijn. We hebben zeven ontwikkelijnen geformuleerd die bijdragen aan een harmonieuze en duurzame groei van Bedum. Deze lijnen vormen de kern van onze aanpak en zorgen ervoor dat Bedum een fijne plek blijft om te wonen, werken en verblijven. De zeven ontwikkelijnen zijn:

1. Veilige verbindingen: Gemakkelijker en sneller vervoer. Doorgaand verkeer om Bedum heenleiden. Meer doorfietsroutes en slimme hubs. Verbeteren bereikbaarheid station.
2. Aantrekkelijk centrum: Meer autoluw maken centrum. Betere verbindingen tussen de centra. Herbestemmen van leegstaande panden. Concentratie van voorzieningen.
3. Groen & gezond: Meer groen in het dorp. Klimaatadaptief inrichten met oog voor natuur en water. Verder herinrichten van historische wegen en routes. Boterdiep terug brengen als centrale as in het dorp.
4. Elke meter telt: Omvorming van leegstaande gebouwen naar bijvoorbeeld woningen voor senioren en starters. Herontwikkeling van noordzijde bedrijventerrein Boterdiep met uitbreiding van een nieuw woongebied.
5. Ruimte voor werk: Versterking van bedrijvigheid. Verder ondersteunen van ondernemers. Aantrekkelijker maken voor bedrijven om zich hier te vestigen. Meer ruimte voor bedrijven.
6. Bedumer beleving: Meer aandacht en ruimte voor ontspanning. Herontwikkeling van ijsbaanlocatie voor onder andere recreatie en toerisme. een bredere maatschappelijke functie voor kerkgebouwen. Verder ontwikkelen van ontmoetingsplek voor cultuur in het historische centrum.
7. Een plek die meegroeit: Ontwikkeling van nieuwe woonwijken: verder met uitbreiding Ter Laan. Verder met uitbreiding Folkerda. verder met uitbreiding Zuid- Oosthoek. Verder met uitbreiding noordzijde stationsgebied.

Een gedetailleerde beschrijving en de bijbehorende schematische weergaven van deze zeven ontwikkelijnen volgen op de volgende pagina's.

Legenda

	Nieuwe ontwikkelingsgebieden		Belangrijk openbaar ruimtenetwerk		Nieuwbouwgebieden
	Verdichting van het centrum		Historische linten met bomenrijen		Groene gebieden
	Belangrijke groen-blaue structuren		Groenblauwe corridor		Groene ruggengraat
	Open landschap		Treinstation (op locatie A of B)		Groene verbindingen
	Inbreidingslocaties		Groene veiligheidszone		Nieuw bedrijfsgebied
	Belangrijke gebouwen		Groenblauwe recreatieve ring		Fasen van ontwikkeling

De ontwikkelvisie voor Bedum

4.2.1 VEILIGE VERBINDINGEN

Bedum wil haar bereikbaarheid verbeteren, zonder de aanleg van een nieuwe rondweg aan de westzijde. De westzijde van het dorp is namelijk waardevol beschermd cultuurlandschap met de Wolddijk. Daarnaast is deze open ruimte beschermd als weidevogelgebied. Het verbeteren van de bereikbaarheid zit hem wel in het stimuleren dat doorgaand autoverkeer door het dorp in de toekomst niet meer door het dorp rijdt, maar om het dorp heen via de Eemshavenweg en de Melkweg. Bereikbaarheid voor de fiets wordt verbeterd door de aanleg van een snelfietsroute naar stad Groningen en naar Winsum. Het station is al goed bereikbaar voor fietser en voetganger. Aanvullend wordt het station beter bereikbaar gemaakt voor busverkeer. De belangrijkste openbare ruimtes van het dorp worden heringericht volgens de principes van STOMP. Het dorpscentrum zelf wordt overwegend autoluw en gedeeltelijk autovrij. Bedum biedt royaal ruimte voor wandelen, fietsen en bootjevaren . Voet- en fietsverbindingen vanuit de uitbreidingswijken naar het centrum worden versterkt.

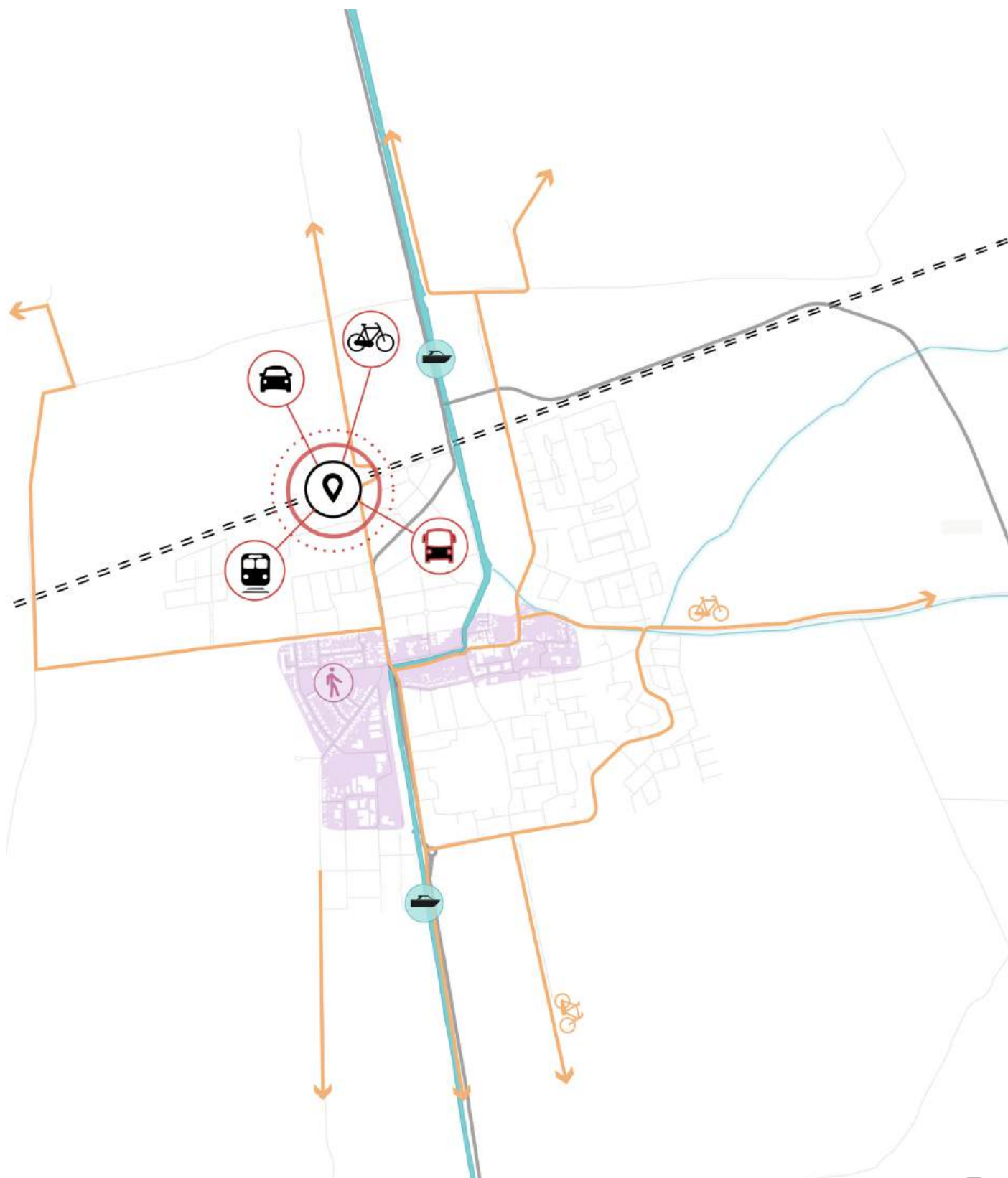
Royale ruimte voor wandelen, fietsen en varen in Bedum

Dorpscentrum grotendeels autoluw en deels autovrij

Naast fietsers en voetgangers kunnen straks ook bussen het station beter

Het goed bereikbare en verbonden Bedum

4.2.2 AANTREKKELIJK CENTRUM

Bedum heeft al mooie stappen gezet in de ontwikkeling van het centrum. Met de bouw van blok C (centrum voor cultuur en sport) wordt dit deel van het centrumplan afgerond en wordt een centrale pleinruimte achter de Maranathakerk aangelegd. Het huidige centrum bestaat uit een historisch deel met meer recreatief shoppen en horeca en uitgaan op de Grotestraat en rondom de drie kerken; en een boodschappencentrum aan de Burchtstraat. Beide delen worden sterker met elkaar verbonden door de Molenweg verkeersluwer te maken en hier meer ruimte te geven voor de voetganger met een brede parkoever langs het Boterdiep. Het centrumgebied wordt compacter, met winkels dicht bij elkaar en de afwaardering van het Aldi-terrein als retailgebied. Voorzieningen worden geconcentreerd, zodat dagelijkse behoeften binnen een goed bereikbaar gebied blijven. Het leegstaande gemeentehuis krijgt een nieuwe bestemming, en samen met de kerken wordt gekeken hoe deze een grotere rol kunnen spelen in de gemeenschap. Daarnaast wordt de groene long langs het Boterdiep beter verbonden met het centrum. Door deze maatregelen ontstaat er een aantrekkelijk verblijfsgebied voor bewoners en bezoekers.

Legenda

	Groene verblijfsruimte		Historische kerken		Aflopende steiger
	Water		Nieuwe ontwikkelingen		Publieke route
	Openbare ruimte, verbinding tussen twee centra		Bomenlaan langs publieke route		Groene zijstraten
	Inbreidingslocaties		Bomenlaan langs het Boterdiep		Historische wegen
	Winkelgebouw		Bomenlaan langs historische structuren		Autoweg langs het Boterdiep
			Bomen in de publieke ruimte		

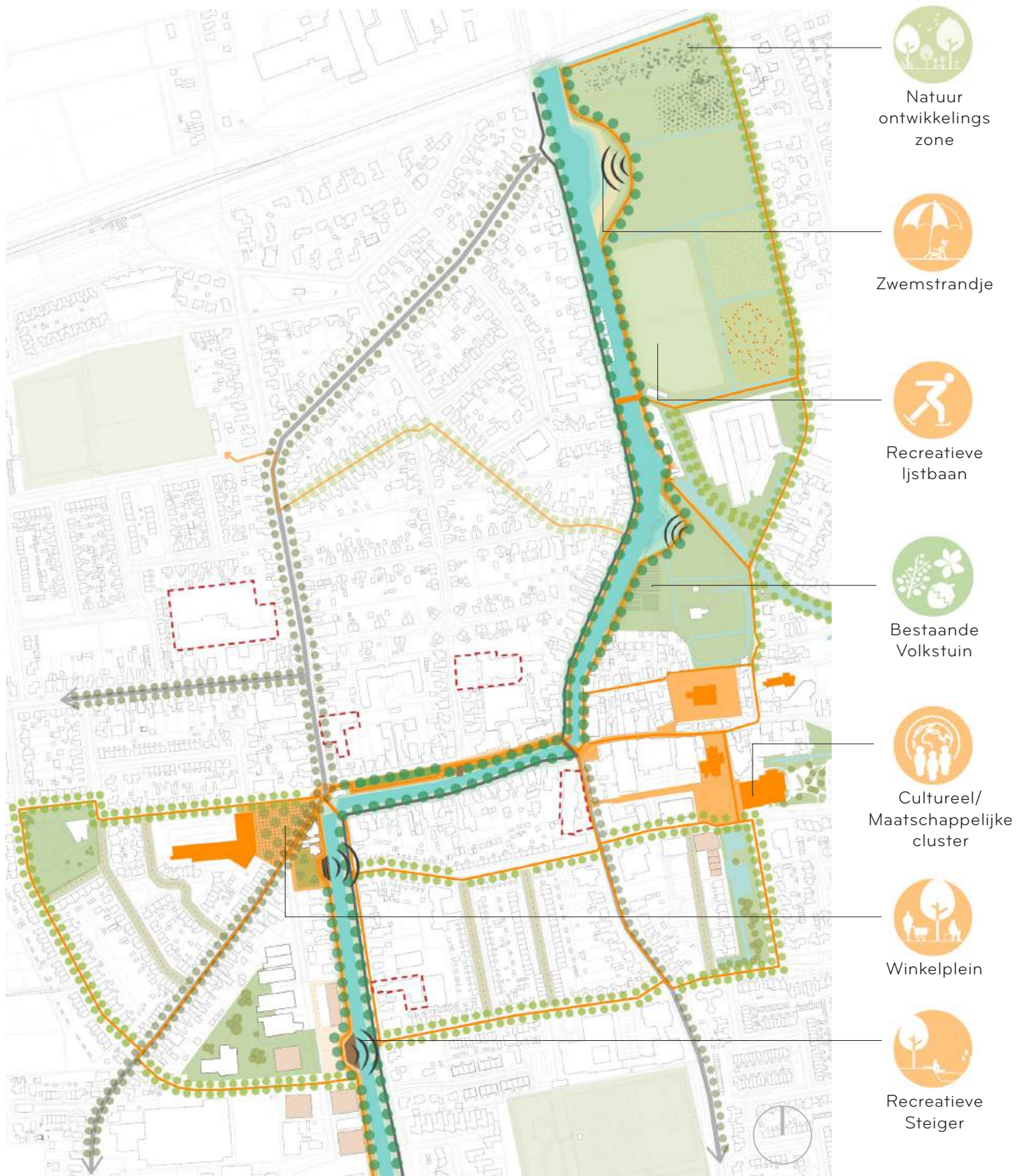
Referentiebeeld, Strand - Arnhem

Referentiebeeld, Winkelplein - Mainz

Referentiebeeld, Natuur ontwikkeling zone

Visiekaart van het compacte en samenhangende dorpscentrum

4.2.3 GROEN EN GEZOND

De oude wegen van het dorp worden opnieuw ingericht, passend bij het cultuurhistorisch verleden van Bedum, met koele, schaduwrijke routes. De leefbaarheid in het dorp is vergroot doordat de ruimte voor voetgangers, fietsers en bomen opnieuw in evenwicht is gebracht met de aanwezige auto. Om hiervoor ruimte te creëren, is waar mogelijk het aantal parkeerplaatsen langs de linten verkleind en/of eenrichtingsverkeer toegepast. Bijzondere aandacht gaat uit naar verblijfsruimte op de grens van land en water.

In 2040 is het Boterdiep de centrale as van het dorp. De doorgaande wegen in Bedum (Boterdiep OZ – Stationsweg – Wilhelminalaan) zijn afgewaardeerd naar straten met verblijfskarakter. De kanaalbegeleidende boombeplanting is hersteld en de oevers van het Boterdiep zijn zoveel mogelijk publiek toegankelijk gemaakt. Samen met het Waterschap is een programma gestart voor verbetering van de waterkwaliteit en de aanleg van meer ecologische vooroevers. Het water krijgt opnieuw betekenis als vaarweg voor duurzaam transport en recreatief gebruik.

Daarnaast wordt ingezet op een groene zone, met name aan de westkant rondom het dorp en op het verder verbinden van bestaande groene structuren in het dorp. Samen met bewonersgroepen wordt verkend hoe beheer en onderhoud van straten, groen en speeltuinen duurzaam kan worden uitgevoerd, met aandacht voor mogelijkheden van zelfbeheer.

Referentiebeelden: Catharijnesingel - Utrecht

Referentiebeeld, Weesp

De centrale as van Boterdiep

4.2.4 ELKE METER TELT

Leegstaande gebouwen, verouderde maatschappelijke voorzieningen en delen van bedrijventerrein Boterdiep worden herontwikkeld, met een focus op wonen voor senioren en starters. Dit betreft onder andere twee locaties met oude gymzalen, de noordzijde van het bedrijventerrein en het noordelijke deel van het Boterdiep dat wordt getransformeerd. Tegelijkertijd is ruimte voorzien voor circa 8 hectare uitbreiding van bedrijventerrein aan de zuidzijde, ontsloten via de Verbindingsweg. In de bestaande woonwijken is via een integrale wijkaanpak gezamenlijk met corporaties en particuliere woningeigenaren werk gemaakt van de opgaven van verduurzaming, klimaatadaptatie en vergroten van de leefbaarheid. Specifieke thema's zijn de aanpak van wateroverlast op straat en het zorgen voor een gezonde en beweegvriendelijke leefomgeving.

Met name aan de noordzijde van het station liggen kansen voor de ontwikkeling van het stationsgebied. Gezien de beperkingen door het spoor en de naastgelegen bedrijvigheid is het echter van belang zorgvuldig te bepalen wat hier wel en niet mogelijk is. De directe nabijheid van het station vormt een belangrijk argument om dit gebied toch in ontwikkeling te nemen. Het te ontwikkelen gebied beslaat circa 15 à 20 hectare.

4.2.5 RUIMTE VOOR WERK

Voor de afzonderlijke ontwikkelingen op bedrijventerrein Boterdiep en de nieuwbouwlocatie Folkerda is één samenhangend raamwerkplan in uitvoering vanaf het Boterdiep tot aan het open landschap aan de Wolddijk. Belangrijke thema's in dit raamwerkplan zijn het maken van voorkanten aan het Boterdiep, de transformatie van het noordelijke deel van het bedrijventerrein en de uitbreiding van het bestaande bedrijventerrein met ca. 8 hectare nieuw bedrijventerrein aan de zuidzijde. Het geheel wordt in oostelijke richting ontsloten via de Verbindingsweg. Een aantal groenblauwe linten haaks op het Boterdiep verbinden de woonwijk Folkerda met het Boterdiep.

Referentiebeelden van De Bronzen Havik: Hogelandster bouwcultuur.

Mogelijke inbereidings locaties

Raamwerkplan voor Boterdiep, Folkerda en nieuwe bedrijventerrein

4.2.6. BEDUMER BELEVING

Samen met inwoners en ondernemers wordt ingezet op de 'Bedumer Beleving', met als doel projecten concreet te maken en de vrijetijdseconomie te stimuleren. Bedum kent hierbij diverse hoogtepunten, zoals de scheefste toren van Nederland, de Amsterdamse School, het Boterdiep en de iconische Walfriduskerk. De ijsbaan is samen met bewoners ontwikkeld tot een recreatief gebied met zwemstrandje, moeraszone en evenementenruimte. De nieuwe ijsbaankantine wordt gebruikt voor dagbesteding en door verenigingen. Daarnaast wordt gewerkt aan het breder benutten van kerkgebouwen voor maatschappelijke functies, waaronder het toegankelijk maken van de Walfriduskerk als belangrijk hoogtepunt, zodat deze een blijvende rol vervult in het dorp. Ook wordt ingezet op het Bedumberbos en op fiets- en wandelroutes die de omgeving beleefbaar maken. In het historisch centrum wordt ingezet op het versterken van een ontmoetingsplek voor cultuur. Deze ontwikkelingen dragen bij aan het versterken van de aantrekkelijkheid van Bedum en aan de impuls voor de vrijetijdseconomie, zowel voor inwoners als bezoekers.

4.2.7 EEN PLEK DIE MEEGROEIT

Naast eerdere uitbreidingen biedt Bedum ruimte voor nieuwe woonontwikkelingen. Een aantal groenblauwe linten haaks op het Boterdiep verbinden de woonwijk Folkerda met het Boterdiep. Qua wonen is ingezet op onderscheidende woonmilieus zoals wonen in het woold, het knarrenhof en de bouw van nieuwe borgen en wierden. De nieuwe wijk is opgezet als een beweegvriendelijke wijk met tussen de woningen volop ruimte voor sport, spel en ontmoeting. In de ontwikkeling is alle ruimte voor een klimaatadaptieve inrichting en zachte en geleidelijke overgangen van dorp naar landschap. Daarnaast komen ook nieuwe uitleggebieden, zoals Ter Laan en het terrein aan de zuid- en westzijde van de Melkweg tot aan de Sint Annerweg, in beeld. Dit gebied van circa 80 hectare kan uitgroeien tot een gemengd woon-werkgebied, met ruimte voor een grote sportcampus en bedrijvigheid. Folkerda en de zuid-oost hoek worden verder ontwikkeld. Bij de ontwikkelingen wordt eerst gekeken naar mogelijke inbreiding, voordat er wordt uitgebreid. Het blijft belangrijk de bestaande structuren te respecteren en het culturele karakter van het gebied te benadrukken.

De nieuwbouwwijk Ter Laan: beelden van de ontwikkeling.

Gebied naast wijk Ter Laan met potentie als gemengd woon-werkgebied

Ijsbaan

Recreatief dorpsstrandje

Voorbeeld van Raamwerkplan Ter Laan

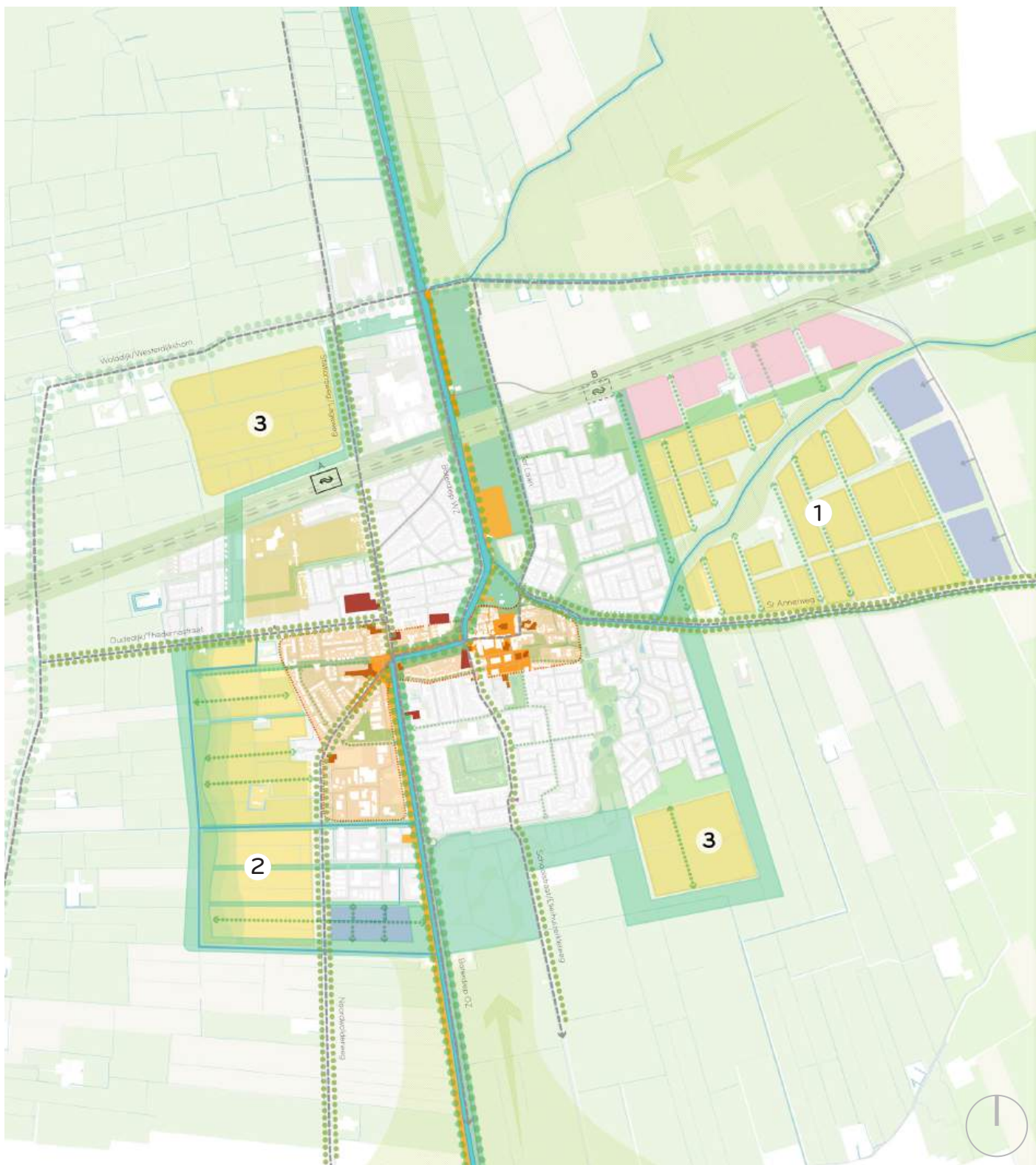
4.3 VERGEZICHT BEDUM NA 2050

Op de heel lange termijn zien we Bedum als een belangrijke groeikern in de directe nabijheid van stad Groningen. Het dorp wordt groter met mogelijk 2.000 woningen extra. Bij alle nieuwe ontwikkelingen zijn de duurzame ontwikkeldoelen van Planetproof, STOMP, Sustainable Development Goals, circulariteit, natuurinclusiviteit, biodiversiteit, klimaatrobuust, water en bodem sturend, behoud van de openheid en behoud van de habitat van de weidevogels zeer sterk richtinggevend voor waar en hoe er ontwikkeld kan worden. Ter laan en Folkerda zijn ontwikkelingen die op korte termijn gerealiseerd kunnen worden. Op langere termijn kan er worden nagedacht over de ontwikkeling van de gebieden nabij het station en het Bedumer bos.

Bij Ter Laan zien we ruimte om stevig in oostelijke richting door te groeien; ook omdat de ontsluiting hier al aanwezig is in de vorm van de Melkweg en de provinciale Eemshavenweg. Tegen deze achtergrond is verplaatsing van het treinstation in oostelijke richting een aantrekkelijk idee. We zien kansen om op langere termijn het bestaande overdekte zwembad en sportcomplex in het dorp uit te plaatsen richting Ter Laan, zodat ook het sportcomplex een maat groter kan worden. Het nieuwe Ter Laan bouwt door op bestaande kwaliteiten van het dorp Bedum en wordt zo een combinatie van wonen, sport, scholen, bedrijvigheid in een stevige groenblauwe structuur.

Legenda

	Nieuwe ontwikkelingsgebieden		Belangrijk openbaar ruimtenetwerk		Groene gebieden
	Verdichting van het centrum		Historische linten met bomenrijen		Groene ruggengraat
	Belangrijke groen-blauwe structuren		Groenblauwe corridor		Groene verbindingen
	Open landschap		Treinstation (op locatie A of B)		Sportcampus
	Inbreidingslocaties		Groene veiligheidszone		Nieuw bedrijfsgebied
	Belangrijke gebouwen		Groenblauwe recreatieve ring		Fasen van ontwikkeling

De ontwikkelingsvisie voor Bedum op de lange termijn

4.4 STREEKEIGEN ONTWERPCULTUUR

Nieuwe ontwikkelingen dienen geënt te zijn op, of geïnspireerd door, de historisch ruimtelijke context. Daarbij is het van belang dat gebouwen en openbare inrichting een positieve bijdrage leveren, ook in relatie tot het creëren van begrijpelijke routes en verbindingen tussen de verspreide functies en enclaves. De gemeente moet handvatten ontwikkelen om te toetsen of een ontwikkeling passend is. Passende architectuur is in die zin geen luxeproduct, het gaat om het creëren van samenhang tussen elementen en ensembles in de brede zin, maar ook om behoud door ontwikkeling. Nieuwe woonwijken en invullingen dienen bijvoorbeeld een eigen identiteit en karakter te hebben. Ook ontwikkelingen in bestaande panden kunnen worden getoetst. Zo ontstaat een geheel van gewortelde gebouwen met identiteit die bijdragen aan de kwaliteit van de ruimtelijke routes. Het is niet zo dat krampachtig vast moet worden gehouden aan het verleden, maar wel dat afwegingen bewust worden gemaakt binnen de cultuurhistorische context. De verantwoordelijkheid voor de bewijslast ligt bij de ontwikkelaar, de kwaliteitscontrole bij de gemeente.

Referentiebeelden van De Bronzen Havik: Inspirerend Hogelandster bouwcultuur.

5. Uitvoeringsproject

The bottom left corner of the slide features a series of thin, white, parallel diagonal lines that create a sense of movement and depth.

cten

5.1 UITVOERINGS PARAGRAAF

In deze toekomstvisie hebben we op papier de koers voor het dorp Bedum uitgezet. Maar natuurlijk willen we dat de toekomstvisie straks ook in de praktijk wordt uitgevoerd. Alleen dan worden onze ambities immers werkelijkheid. Hieronder hebben we een overzicht opgenomen van een aantal projecten die in deze toekomstvisie worden benoemd.

SAMENHANG MET LOPENDE TRAJECTEN

Niet alle ambities en acties zijn nieuw. Veel van de genoemde acties en doelen worden al opgepakt en uitgevoerd vanuit lopende trajecten en sluiten aan bij onze ambities en doelen. Een belangrijk onderdeel van het opstellen van de toekomstvisie is het verbinden en integreren van de verschillende projecten aan elkaar. En tevens daar waar mogelijk koppelkansen te creëren en/of een extra plus aan deze plannen toe te voegen.

TOELICHTING ROLLEN

Onze doelen en ambities kunnen we niet alleen behalen. Soms gaan onze doelen verder dan onze gemeentelijke taak, ons gemeentelijk eigendom of onze gemeentelijke bevoegdheid. We nodigen externe partijen op bepaalde doelen en ambities uit om een voortrekkers rol te pakken. Op die manier beogen we om binnen eenzelfde termijn meer voor elkaar te krijgen. Dit vraagt om een nauwe samenwerking met de samenleving en stakeholders.

Realisatie door de gemeente

Dit houdt in dat de gemeente primair aan zet is om het doel binnen de gestelde termijn te behalen. Dit betekent echter niet altijd in dat de gemeente dit alleen uitvoert. Op onderdelen is de gemeente afhankelijk van externe partijen. Die externe partijen kunnen bedrijven zijn, maar ook zorg- en onderwijsinstellingen, maatschappelijke partners, andere overheden en private groepen zoals bewoners(groepen) bedrijvenvereniging Bedum en Algemeen Plaatselijk belang Bedum.

Realisatie door externe partijen/maatschappelijke initiatieven

Daar waar de regierol bij de externe partijen wordt gelegd neemt de gemeente geen initiërende rol, maar worden externe partijen uitgenodigd om deze rol te pakken. De gemeente zal – naar gelang de opgave – daarbij een stimulerende, ondersteunende of faciliterende rol pakken waar nodig.

UITVOERING KORTE TERMIJN

Voor de uitvoering op korte termijn hebben wij het over sleutelprojecten welke door Regiodeal Regiocentra. Toekomstvisie en worden mogelijk gemaakt of een extra impuls worden gegeven. Het gaat hierbij om de volgende projecten welke in verschillende deelgebieden zijn gebundeld.

Centrumgebied

- Herinrichting openbaar gebied: om het centrum aantrekkelijker te maken wordt ingezet op een herinrichting van het openbaar gebied in het centrum. Hierin wordt onder ander gekeken naar het autovrij maken van de Grotestraat om het winkelgebied te versterken.
- Plus op plannen in het centrum (Faunatoren): voor verschillende ontwikkelprojecten in het centrum is compensatie voor flora en fauna noodzakelijk. In plaats van het ophangen van verschillende vogelnesthokjes wordt ervoor gekozen een zogenoemde Faunatoren te realiseren. Hiermee wordt voldaan aan de compensatie, maar wordt er tevens kwaliteit toegevoegd aan het openbaar gebied. De faunatoren bestaat uit een replica van de drie belangrijke kerktoren van Bedum die van cultuurhistorische waarde zijn, maar ook kenmerkend zijn voor Bedum.
- Aankoop vastgoed voor versterken centrum: vanuit de Regiodeal worden financiële middelen ingezet voor het aankopen van vastgoed in het centrumgebied van Bedum. Doel is de betreffende panden actief in te zetten in de versterking van het centrumgebied door bijvoorbeeld het opsplitsen van het pand in kleine units om toegankelijkheid te vergoten of door in te zetten op verdichting van het winkelgebied door transformatie mogelijk te maken.

Inzetten vrijetijdseconomie en cultuur

- ontwikkelen ijsbaangebied: het ijsbaangebied is in eigendom van de ijsbaanvereniging. Gezamenlijk met plaatselijk belang, enkele inwoners en de gemeente wordt gekeken hoe dit gebied opnieuw ingericht kan worden (conform eerder opgenomen kaart). Hiermee wordt het gebied jaarrond aantrekkelijk en ontstaat er ruimte voor dagrecreatie en het verenigingsleven.
- ontwikkelen Maranathakerk; De kerk wordt breder ingezet als cultuurhuis/ ontmoetingscentrum met onder andere een podiumfunctie, waarvan een van de mogelijke gebruiksmogelijkheden een kerkdienst is. Ook kan het een functie krijgen als locatie voor sociale hulp bij een klimaatcrisis
- ontwikkelen toegankelijkheid Walfriduskerk: de Walfriduskerk is kenmerkend voor Bedum en kent een belangrijke historie. Om hier meer kenbaarheid aan te geven wordt ingezet op het openstellen van de toren voor publiek. Hiermee wordt cultuur en beleving van het centrum vergroot.

Herinrichting openbaar gebied

- versterken van historische linten: om de cultuurhistorie van Bedum weer actief zichtbaar te maken in het dorp wordt ingezet op het versterken van de historische linten door het herinrichten van het openbaar gebied. Doel is om met vergroening de linten weer zichtbaar te maken. Daarnaast wordt bij herinrichting gekeken naar afwaardering van de wegen en meer ruimte te geven voor fietsers en voetgangers.
- fietsroute Bedum – Groningen: om de bereikbaarheid van Bedum verder te vergroten het bewegen te stimuleren wordt ingezet op het verbeteren van de snelle fietsroute tussen Bedum en Groningen.
- inzetten op vergroening Folkerda: bij de ontwikkeling van de nieuwbouwwijk Folkerda wordt verder ingezet op groene ruimte en ruimte voor bewegen.

5.2 UITVOERING VERSCHILLENDE PROJECTEN

Naast de projecten welke deels gefinancierd worden uit de subsidieregeling vanuit de Regiodeal Masterplan regiocentra zullen er meerdere projecten starten in de komende periode. Er wordt onder andere gestart met nieuwe inbreidingsprojecten ten behoeve van de transformatie van het bedrijventerrein en uitbreidingstrajecten voor het realiseren van verschillende woningbouwlocaties.

Hieronder een overzicht van de eerste projecten welke inzichtelijk zijn gemaakt gedurende het opstellen van de toekomstvisie. Het aantal projecten welke voortkomen uit de toekomstvisie kan de komende periode nog verder worden uitgebreid naar mate de visie concreter wordt uitgewerkt.

			start-	eind-
			jaar	jaar
centrumgebied				
Faunatorens centrum	Bouw faunatorens als mitigerende maatregel en als kunstwerk in het water	gereed	2025	2026
Herinrichting openbaar gebied Grotestraat	Autoluw / vrij maken en herinrichting openbaar gebied		2026	2028
Lichtplan centrum	Ontwikkeling en uitvoering verlichting centrum en historische linten	gestart	2025	2026
Aankoop en verhuur van vastgoed	Aankopen van vastgoed om te kunnen verhuren om leegstand te voorkomen.		2026	2028
uitbreidingslocaties				
Scenario ontwikkeling volgende locatie	Onderzoek locaties t.b.v. keuze		2025	2027
Uitbreiding Folkerda	Uitbreiding met 450 woningen		ntb	
Uitbreiding Ter Laan	Uitbreiding met 840 woningen, inclusief verplaatsen station en bouw basisschool		ntb	
Uitbreiding Zuid-Oost	Uitbreiding met 150 woningen		ntb	
Uitbreiding noordzijde station	Ontwikkeling uitbreiding aan de noordzijde van het huidige station.		>2028	
herstructureringsprojecten				
Transformatie Boterdiepzone	Vervangen bedrijfsgebouwen door wonen aan het Boterdiep	gestart	2026	2030
Herontwikkeling bedrijventerrein Industrieweg	Transformatie bestaand bedrijventerrein naar commercieel en wonen		2026	2031
Aldi locatie	Transformatie van bedrijventerrein-winkellocatie naar wonen		2028	2031
verkeer en vervoer				

Ontwikkelen HUB Wal- dadrift			>2028	
Fietsroute Bedum - Gron- ingen Ellerhuizerkleipad Verplaatsing station	Verbreden utilitair/recreatief fietspad	gestart	2026 >2030	2028
Aanpassing busroutes			2028	2030
Fietsroute Bedum-Onder- dendam-Warffum	Verbeteren fietsmogelijkheid		2026	2028
Verbeteren verbindingen met andere dorpen			ntb	
vrije tijdseconomie				
Ontwikkeling gebied ijs- baan	Inrichting gebied t.b.v. recreatie, sport, ver- blijven, dagbesteding etc.		2026	2030
herinrichting historische linten				
Molenweg-Boterdiep- Boterdiep Zz	Herinrichting gebied Boterdiep met groen en verblijfsfunctie		2025	2026
Boterdiep Oz-Boterdiep- Herestreek	Herinrichting gebied Boterdiep en door- gaande verkeersroute naar verblijfsgebied		2027	2029
Stationsweg-Wilhelmina- laan	Herinrichting doorgaande verkeersroute naar verblijfsgebied		2027	2029
bedrijventerreinen				
Vergroenen en circulair bedrijventerrein	Ontwikkeling niet bedrijventerrein			
Uitbreidingslocatie	Ontwikkeling nieuwe locatie bedrijventer- rein		ntb	
maatschappelijke en cul- turele projecten				
Maranathakerk	Herontwikkeling kerkgebouw naar centrum maatschappelijke en culturele activiteiten met podiumfunctie	gestart	2026	2028
Walfriduskerk	Ontwikkeling naar museale en toeristische functie van het Rijksmonument	gestart	2027	2028
sport en recreatie				

Verplaatsen sportcomplex Nieuwbouw Zwembad/ sporthal Extra sportvoorzieningen			>2035 >2035 >2028	
ecologie, biodiversiteit en klimaatadaptatie				
Groenstructuur in en ron- dom Folkerda 1	Woonwijkontwikkeling versterken door aanbrengen groene structuur in en ron- dom de wijk	gestart	2027	2028
Groenstructuur in en ron- dom Bedum	Woonwijkontwikkeling versterken door aanbrengen groene structuur in en ron- dom het dorp		>2030	
Verduurzaming bestaande wijken	Bestaande wijken herinrichten m.b.t. ecol- ogie, biodiversiteit en klimaatbestendigheid		>2030	

TOELICHTING FINANCIËN

Van de plannen en projecten zijn (globale) investeringsramingen gemaakt. De financiële dekking is deels binnen de gemeentebegroting aanwezig. Deels wordt aanvullende dekking gezocht in de middelen die beschikbaar zijn uit de Regiodeal en de cofinancieringsmiddelen die de gemeenteraad daarvoor ter beschikking heeft gesteld. Tevens zal dekking gevonden moeten worden in de middelen die vanuit de Economische Agenda beschikbaar komen.

6. Participatie

6. Participatie

6.1 GEVOLGD PLANPROCES

Deze visie is opgesteld in een open en participatief planproces, waarbij ondernemers, bewoners, APBB en BVB zijn betrokken. Via een online burgerenquête hebben 477 mensen meegedacht over de kansen voor Bedum. De visie is op een informatieavond met het dorp besproken. Daarnaast is regelmatig afstemming geweest met de klankbordgroep, APB en Bedrijvenvereniging Bedum. Vanuit gemeente Het Hogeland is het project begeleid door een brede en integrale projectgroep.

De conceptversie van de Ontwikkelvisie is drie keer besproken met de Klankbordgroep Bedum. Deze klankbordgroep kent een brede vertegenwoordiging vanuit het dorp, met een afvaardiging van de APBB, de ondernemersvereniging, de werkgroep Beleef Bedum, het Waterschap, sportverenigingen, cultuurverenigingen en kerken. Ook is de conceptversie van de Ontwikkelvisie meerdere keren besproken met College en Raad.

Ten slotte is op 2 oktober 2025 een grotere manifestatie in het dorp georganiseerd om bewoners en ondernemers te informeren over het eindconcept van de Ontwikkelvisie en de bijbehorende Uitvoeringsagenda.

6.2. CONCLUSIES MAPTIONAIRE

Vanuit zowel de Maptionaire, de gesprekken met de Klankbordgroep en de gesprekken met College en Raad komt naar voren dat er een breed gedeeld beeld bestaat over het nut en de noodzaak van een masterplan voor Bedum. Fijn dat er nu een wenkend perspectief ligt. En nog belangrijker, dat er ook daadwerkelijk dingen worden opgepakt uit de Ontwikkelvisie. Zonder geheel volledig te zijn, zijn de hoofdpunten vanuit de participatie als volgt:

1. Groene long. IJsbahn tot aan Woolddijk. Plek voor recreatie (o.a. plek voor camperplaatsen), watersport, bewegen. Watertechnische meerwaarde: doorspoeling Ter Laan. Let op routes en bereikbaarheid. Zorg voor gecombineerde huisvesting voor verenigingen. Maak een Hoogholtje over het Boterdiep ter hoogte van spoorlijn (dan ontstaat nu al een nieuwe looproute van station via groene long naar centrum). Ruimte voor Opmaat en dagbesteding.
2. Sociaal cultureel centrum. Impuls aan toerisme, zowel dagrecreatie als overnachtingen. Plan voor onderhoud en gebruik van de drie kerken. In oude dorp inzetten op aantrekkelijk centrum (prio 1 vanuit Dorpsvisie). Bouw Blok C.
3. Committeren aan lange ontwikkellijnen tot 2050. Koppelen aan grondpolitiek. Jaarlijks gezamenlijk (gemeente HHL, APPB, BVGB, BB, KBG en dorp) monitoren.

4. Visie op slimme mobiliteit. Station, hubs, bus. Snelfietsroutes Bedum-Groningen, Bedum-Winsum, Bedum-Warfum. Onderzoeksvraag: wat is nodig om op termijn 'autovrije' woonwijken te kunnen maken? Welke dichtheid ga je bouwen?
5. Visie op betaalbaar wonen voor jongeren tot 35. Tiny houses. Flexwonen. Starters, jeugd, alleenstaanden uit eigen dorp. Starterslening omhoog van 250K naar 400K?
6. Visie op werkgelegenheid. Grote bedrijven verplaatsen naar elders. MKB in het dorp houden. Aldi, Meenschaar, Scholma, gemeentewerf, Bol Glas, Brandweer, Smit Beton. Toekomst Friesland Campina? Grondpositie FC in groene long?
7. Energiehub. Koppelen van grootverbruikers (zwembad) aan grootleveranciers (FC).
8. Detailhandel starters. Stimuleren van leuk winkelen en horeca door kleinere units met lagere huurprijzen aan te bieden. Concentreren van de leuke functies.
9. Zorg. Zorgwonen. Fietsen. Recreatie. Groenbeheer.
10. Actief leegstandsbeheer! Vastgoed in het centrum beter benutten. Gemeente HHL samen met BVGB.
11. Wonen in Folkerda en Ter Laan. Koppelen wonen en werken. Noord en Zuidoost zijn meer ontwikkelingen voor de wat langere termijn.
12. Ontwikkeling van Bedumer bouwcultuur. Groninger steen.

Bijlage

De Toekomst van Bedum 2024. In Bedum spelen al veel ontwikkelingen en er komen nog veel ontwikkelingen bij. Om een helder beeld van de toekomst van Bedum te krijgen heeft de gemeente besloten hiervoor een visie op te stellen. En een visie over een dorp kan alleen opgesteld worden met uw hulp want als inwoner, ondernemer of belanghebbende weet u wat er speelt.

Het opstellen van de toekomstvisie maakt deel uit van de zogenaamde Regiodeal die de provincie en 10 gemeenten waaronder Het Hogeland, met het Rijk hebben afgesloten. Vanuit deze Regiodeal zijn ook gelden beschikbaar om straks een start te maken met de uitvoering van de toekomstvisie.

Begin 2024 is de Dorpsvisie Bedum 2030 gepubliceerd. De dorpsvereniging Algemeen Plaatselijk Belang Bedum (APB) heeft deze visie in samenwerking met een groot aantal inwoners opgesteld.

Wij bouwen graag verder op de al ontwikkelde ideeën in de dorpsvisie. Alleen kijken we verder in de toekomst: tot 2040. We hebben hieronder een overzicht gemaakt van de kansen die er voor het dorp liggen. In deze online enquête geven wij een beeld van die kansen. Ze staan in willekeurige volgorde. Per kans geven we aan hoe het ermee zou kunnen staan in 2040. Wij vragen uw reactie daarop. Want met uw reactie kunnen we de plannen voor de toekomst van Bedum nog beter en concreter maken.

Invullen van deze enquête vraagt ongeveer zes minuten. Bij elke vraag kunt u één antwoord aankruisen, dat voor u het meest van toepassing is. Dit is geen wetenschappelijk onderzoek; wij hopen tips te krijgen over uw wensen en verwachtingen. Alvast bedankt voor het meedoen!

Kans 1. Ontwikkeling van twee centra: het ene voor verblijf, het andere voor de inkopen
In 2040 is het centrum van Bedum doorgegroeid rondom twee clusters. Het eerste cluster is het historische gebied nabij de Walfriduskerk met de Grotestraat, Kleinestraat, De Vliet en de Schoolstraat. Dit cluster is gericht op concentratie van commerciële en maatschappelijk voorzieningen waar erfgoed, recreatie, toerisme, horeca, shoppen kunst, en cultuur bij elkaar liggen. De openbare ruimte is mooi heringericht, met aandacht voor groen en parkeren met ruimte voor wandelen, ontmoeten en verblijven.
Het tweede cluster is het gebied bij het bedrijventerrein Boterdiep, op de kop van de Burchtstraat, Noordwolderweg en Industrieweg. Dit cluster is gericht op het doen van dagelijkse boodschappen. De supermarkten zijn hier compact bijeengebracht met

speciaalzaken voor boodschappen. Er is voldoende ruimte voor parkeren, laden en lossen. In de directe nabijheid van dit cluster zijn nieuwe woningen en appartementen gebouwd voor starters en senioren (zie ook kans 6).

De Molenweg en het Boterdiep ZZ vormen de verbinding tussen de twee clusters. Dit gebied is vergroend en heringericht als autoluwe zone met goede paden voor fietsers en voetgangers waarbij het Boterdiep een belangrijke rol speelt.

Vragen:

1.1 Wat vindt u van twee clusters: het ene voor verblijf, het tweede voor boodschappen?

☐ Goed idee

☐ Geen goed idee

☐ Weet ik niet

☐ Anders, namelijk

1.2 Wat vindt u van de groene verbinding tussen de twee clusters?

☐ Goed idee

☐ Geen goed idee

☐ Weet ik niet

☐ Anders, namelijk

Kans 2. Boterdiep centraal

Het tussen 1653 en 1670 gegraven Boterdiep heeft in 2040 een belangrijke historische en zichtbare plaats in Bedum. Dit parkachtige gebied is belangrijk voor recreatie. Er zijn nieuwe bomen geplant en de oevers van het Boterdiep zijn biodivers en diervriendelijk ingericht. Het gebied is wandelgebied voor recreatie en ontspanning. Op de wegen langs het Boterdiep geldt een maximumsnelheid van 30 km/uur. Op de groene long waar ook de ijsbaan ligt komt geen woningbouw. Dit gebied is dan een parkachtige zone met voorzieningen om te recreëren en om dagelijks te verblijven.

Vragen:

2.1 Wat vindt u van het meer zichtbaar en toegankelijk maken van het Boterdiep?

☐ Goed idee

☐ Geen goed idee

☐ Weet ik niet

☐ Anders, namelijk

2.2 Wat vindt u van het ontwikkelen van de groene long bij de ijsbaan tot een

parkachtige gebied met recreatieve voorzieningen?

- O Goed idee*
- O Geen goed idee*
- O Weet ik niet*
- O Anders, namelijk*

Kans 3. Historische linten herstellen

Bedum heeft zeven historische toegangswegen. In 2040 zijn deze zeven linten in samenhang met elkaar gebracht. Zij vertellen de cultuurgeschiedenis van het heringerichte dorp. Voor de straten geldt 30 km/uur, met ruimte voor meer bomen; de inrichting houdt rekening met het veranderende klimaat.

De zeven linten zijn:

- Stationsweg/Lageweg,*
- Boterdiep WZ, Ter Laan,*
- St Annerweg,*
- Schoolstraat/Ellerhuizerkleiweg,*
- Boterdiep OZ,*
- Noordwolderweg,*
- Oudedijk/Thedemastraat.*

Vraag:

3 Wat vindt u ervan om de cultuurhistorie terug te brengen in de wegenindeling?

- O Goed idee*
- O Geen goed idee*
- O Weet ik niet*
- O Anders, namelijk*

Kans 4. Groen en sportief Bedum

In 2040 is het centrale groengebied door Bedum vanaf de groene long, door het Geert Reinderspark en het Bedumberbos met hun waterpartijen uitgebreid met groene beplanting langs de zuidzijde van het bedrijventerrein. De groene aanplant in de nieuwe woonwijk Folkerda zorgt voor verbinding met het omringende gebied. Een nieuwe fiets-/voetgangersbrug over het Boterdiep verbindt het oosten van het dorp met de westkant. Dit gebied van water en begroeiing gebruiken de Bedumers actief voor recreëren. Sport en bewegen gaan hand in hand met een klimaatadaptieve en biodiverse inrichting. Het maakt van Bedum een groen dorp.

Vraag:

4 Wat vindt u van meer aandacht voor groen en water in het dorp?

- ☐ Goed idee
- ☐ Geen goed idee
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk

Kans 5. Meer ruimte voor bedrijvigheid

In 2040 is het bestaande bedrijventerrein Boterdiep aan de zuidzijde uitgebreid met ongeveer 4.5 hectare netto bedrijfskavels. Dat biedt meer ruimte aan bestaande en nieuwe bedrijven. De bedrijven op de kop van het bedrijventerrein aan de Noordwolderweg hebben plaatsgemaakt voor woningbouw en voorzieningen (zie kans 6).

Vragen:

5.1 Wat vindt u van de vergroting van de bedrijvenconcentratie op het zuidelijke bedrijventerrein?

- ☐ Goed idee
- ☐ Geen goed idee
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk

5.2 Denkt u dat de vergroting van dit bedrijventerrein voldoende is om de uitbreiding van bedrijvigheid op te vangen?

- ☐ Is voldoende
- ☐ Is onvoldoende
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk

Kans 6. Nieuw centrumgebied ten noorden van bedrijventerrein Boterdiep

In 2040 is de noordkant van het bestaande bedrijventerrein Boterdiep her-ontwikkeld tot nieuw centrumgebied. Naast winkels en voorzieningen zijn hier nieuwe woningen en appartementen voor starters en senioren. (Bij kans 1 en 5 is dit ook genoemd)

Vraag:

6 Wat vindt u ervan dat dit bestaande bedrijventerrein wordt herontwikkeld tot een concentratie van winkels, woningbouw en voorzieningen?

- ☐ Goed idee
- ☐ Geen goed idee
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk

Kans 7. Verduurzaming bestaande

In 2040 zijn de bestaande woningen van zowel particulieren als corporaties verduurzaamd en energieneutraal. Ook is het openbaar gebied klimaatadaptief.

Vraag:

7 Wat vindt u van de verduurzaming en energieneutraal maken van de bestaande woningen en openbaar gebied?

- ☐ Goed idee*
- ☐ Geen goed idee*
- ☐ Weet ik niet*
- ☐ Anders, namelijk*

Kans 8. Ontwikkeling Folkerda

In 2030 zijn op Folkerda woningen gerealiseerd, ongeveer 200, zowel koop als huur. Deze nieuwe wijk ligt op de grens van het dorp en het aansluitende beschermde cultuur- en weidevogellandschap. De wijk is ontsloten via 30 km/uur wegen. De groene inrichting van de wijk sluit aan bij het groene landschap waarin het ligt.

Vragen:

8.1 Wat vindt u van het het verder uitbreiden van de nog te realiseren wijk Folkerda?

- ☐ Is voldoende*
- ☐ Is onvoldoende*
- ☐ Weet ik niet*
- ☐ Anders, namelijk*

8.2 Is verdere uitbreiding van woningen in Bedum op deze plek een goed idee?

- ☐ Goed idee*
- ☐ Geen goed idee*
- ☐ Weet ik niet*
- ☐ Anders, namelijk*

Kans 9. Meer woningen in Ter Laan

In 2040 ligt meer nieuwbouw van woningen aan de oostzijde van Ter Laan IV. Deze locatie is goed ontsloten via de bestaande Melkweg en de N46 met de stad Groningen. En ontsluit ook de bestaande woonwijk Ter Laan. Vanuit de nieuwe woonwijken in Ter Laan zijn goede wandel- en fietsroutes naar het bestaande centrum van Bedum

gerealiseerd.

Vraag:

9.1 Is verdere uitbreiding van woningen in Bedum op deze plek een goed idee?

- ☐ Goed idee
- ☐ Geen goed idee
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk ...

Kans 10. Ontwikkeling vervoer per trein, auto, bus en fiets

In 2040 is het station van Bedum goed verbonden met het centrum van het dorp. Op wat langere termijn is aan de noordzijde van het station ruimte voor een volgende uitbreiding van het dorp. Er is een goede busverbinding tussen het station en het omringende gebied. Ook zijn er voorzieningen voor leen- en deelauto's en -fietsen.

Vragen::

10.1 Wat vindt u van de verbetering van het openbaar vervoer tussen het station van Bedum, het dorp en het omringende gebied?

- ☐ Goed idee
- ☐ Geen goed idee
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk

10.2 Is verdere uitbreiding van Bedum op deze plek een goed idee?

- ☐ Goed idee
- ☐ Geen goed idee
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk ...

ziet u meer kansen? Deel ze met ons!

Vraag:

Ziet u nog meer kansen voor de toekomst van Bedum? Noem ze hier vooral.

Suggesties [open vraag]

Tot slot

Wat is uw leeftijd?

- ☐ Tot en met 15 jaar
- ☐ 16 tot en met 25 jaar
- ☐ 26 tot en met 45 jaar
- ☐ 46 tot en met 65 jaar

O Ouder dan 65 jaar

*Ik ben *:*

O inwoner van Bedum

O ondernemer in Bedum

O werkzaam in Bedum

O bezoeker van Bedum

O andere relevante groep...

O zeg ik liever niet

** Hier zijn meer antwoorden mogelijk*

Meedenken en meedoen?

Wanneer u wilt meedenken en meedoen met De Toekomst van Bedum, dan kan dat. Zet dan hieronder uw emailadres. Dan nemen wij contact met u op.

BIJLAGE 2. UITKOMSTEN MAPTIONAIRRE

TOP-10 KANSEN

1. Ontwikkeling van twee centra voor bedrijvigheid
2. Boterdiep centraal
3. Historische linten herstellen
4. Groen en sportief Bedum
5. Meer ruimte voor bedrijvigheid
6. Nieuw centrumgebied ten noorden van bedrijventerrein Boterdiep
7. Verduurzaming bestaande
8. Ontwikkeling Folkerda
9. Meer woningen in Ter Laan
10. Ontwikkeling vervoer per trein, auto, bus en fiets

SUGGESTIES VOOR BEDUM 2040

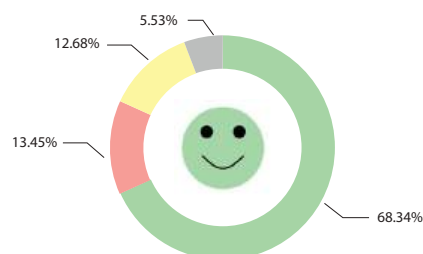

3.42

★★★★★
Algehele waardering

477

Totaal Respondenten

Goed idee Geen goed idee Weet ik niet Anders
Gemiddelde percentages van alle reacties

Bedum Ontwikkelvisie

Kans 1. Ontwikkeling van twee centra

Gemeente
Het Hogeland

OKRA

Ontwikkeling van twee centra:
het ene voor verblijf, het andere voor de inkoop

- Het eerste cluster ligt bij de Walfriduskerk en richt zich op erfgoed, recreatie, horeca, kunst en cultuur, met een heringerichte openbare ruimte.
- Het tweede cluster bevindt zich bij het bedrijventerrein Boterdiep en is gericht op dagelijkse boodschappen, met supermarkten en speciaalzaken.
- De Molenweg en het Boterdiep ZZ verbinden de clusters en zijn heringericht als groene, autoluwe zones met goede fiets- en wandelpaden.
- In de buurt van het tweede cluster zijn nieuwe woningen gebouwd voor starters en senioren.

Visie: Het winkelcentrum van Bedum

1.1 Wat vindt u van twee clusters: het ene voor verblijf, het tweede voor boodschappen?

Beoordeling

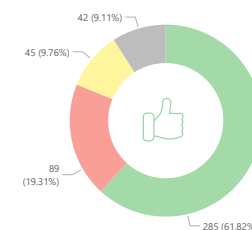
3.09

461 Vraagbeantwoorders

96,64% van het totale aantal respondenten

Enquête Resultaten

Legenda

- Goed idee
- Geen goed idee
- Weet ik niet
- Anders, namelijk...

Suggestiecloud

1.2 Wat vindt u van de groene verbinding tussen de twee clusters?

Beoordeling

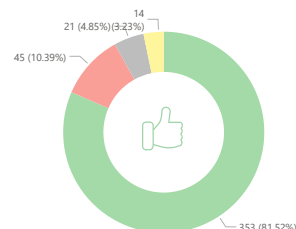
4.08

450 Vraagbeantwoorders

94,34% van het totale aantal respondenten

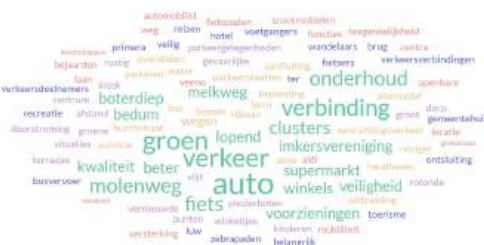
Enquête Resultaten

Legenda

- Goed idee
- Geen goed idee
- Weet ik niet
- Anders, namelijk...

Suggestiecloud

OKRA

[illegible]

Bedum Ontwikkelvisie

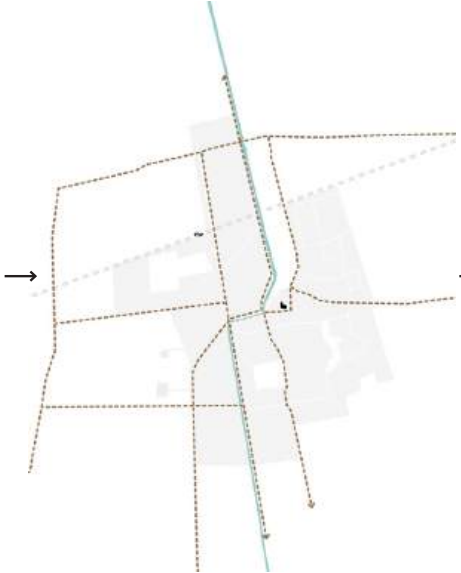
Kans 3. Historische linten herstellen

Gemeente
Het Hogeland

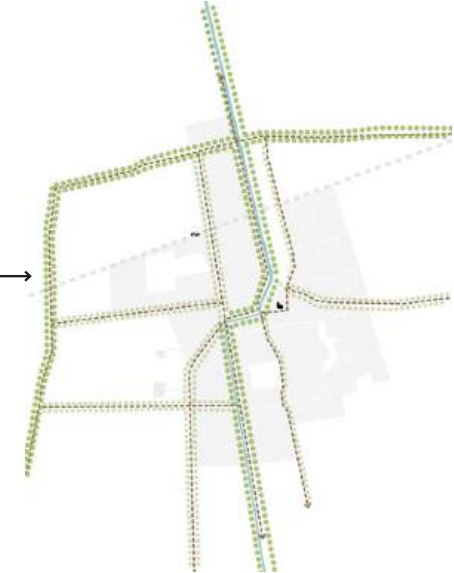
OKRA

Verleden

Heden

Visie

Historische linten herstellen

- In 2040 zijn de historische toegangswegen van Bedum in samenhang heringericht.
- Deze wegen vertellen de cultuurgeschiedenis van het dorp.
- De maximumsnelheid is 30 km/uur, met meer ruimte voor bomen en klimaatbestendige inrichting.
- De historische linten zijn: Stationsweg & Lageweg, Boterdiep WZ, Ter Laan, St. Annerweg, Schoolstraat/Ellerhuizerkleiweg, Boterdiep OZ, Noordwolderweg en Oudedijk/Theledemastraat.

Basiskaart Bedum

3. Wat vindt u ervan om de cultuurhistorie terug te brengen in de wegenindeling?

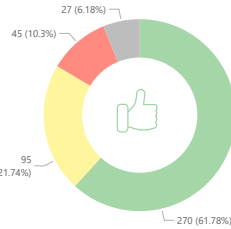
Beoordeling

3.09
★★★★☆

437 Vraagbeantwoorders

91,61% van het totale aantal respondenten

Enquête Resultaten

Legenda

- Goed idee
- Geen goed idee
- Weet ik niet
- Anders, namelijk...

Suggestiecloud

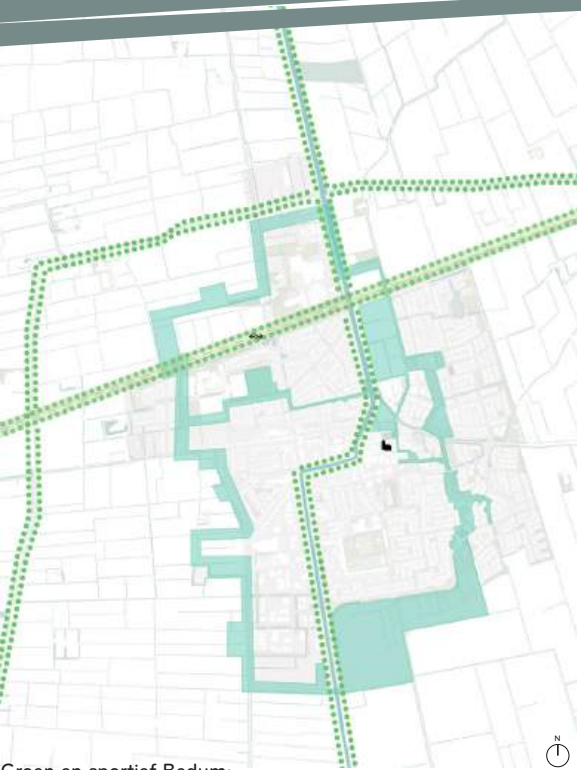

Bedum Ontwikkelvisie

Kans 4. Groen en sportief Bedum

Gemeente
Het Hogeland

OKRA

Groen en sportief Bedum:

- In 2040 is het centrale groengebied van Bedum uitgebreid en versterkt.
- De groene long, het Geert Reinderspark en het Bedumbos zijn verbonden met extra beplanting langs het bedrijventerrein en de nieuwe woonwijk Folkerda.
- Een nieuwe fiets-/voetgangersbrug over het Boterdiep verbindt het oosten en westen van het dorp.
- Het gebied met water en groen wordt actief gebruikt voor recreatie, sport en beweging.
- De inrichting is klimaatadaptief en biodivers, waardoor Bedum een groen dorp blijft.

4. Wat vindt u van meer aandacht voor groen en water in het dorp?

Beoordeling

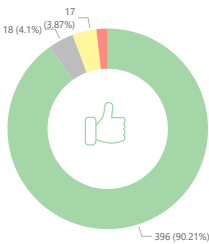
4.51

439 Vraagbeantwoorders

92,03% van het totale aantal respondenten

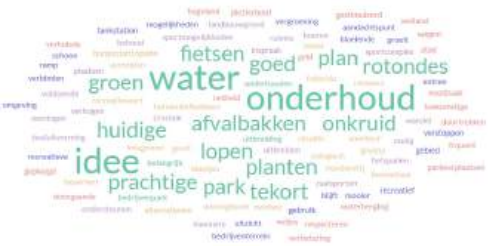
Enquête Resultaten

Legenda

- Goed idee
- Geen goed idee
- Weet ik niet
- Anders, namelijk...

Suggestiecloud

Basiskaart Bedum

OKRA

- In 2040 is de noordkant van het bedrijventerrein Boterdiep herontwikkeld tot een nieuw centrumgebied.
- Dit gebied combineert winkels en voorzieningen met nieuwe woningen en appartementen.
- Er is speciale aandacht voor huisvesting van starters en senioren.
- Deze ontwikkeling sluit aan bij eerdere plannen voor het centrum en de woongebieden.

Beoordeling

425 Vraagbeantwoorders

89,10% van het totale aantal respondenten

Response	Count	Percentage
Strongly Agree	288	67.76%
Agree	64	15.06%
Disagree	50	11.76%
Strongly Disagree	23	5.41%

Legenda

Goed idee

 Geen goed idee

 Weet ik niet

☐ Anders, namelijk...

[illegible]

Bedum Ontwikkelvisie

Kans 7. Verduurzaming bestaande woningen

Gemeente
Het Hogeland

OKRA

Verduurzaming:

- In 2040 zijn zowel particuliere als corporatiewoningen verduurzaamd en energieneutraal.
- Het openbaar gebied is klimaatadaptief ingericht.
- Duurzaamheid en energiezuinigheid staan centraal in de bebouwde omgeving.

7. Wat vindt u van de verduurzaming en energieneutraal maken van de bestaande woningen en openbaar gebied?

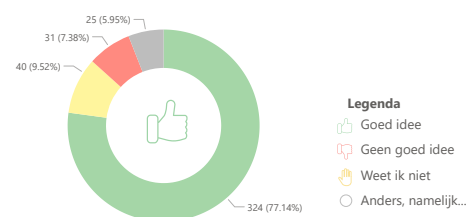
Beoordeling

3.86
★★★★☆

420 Vraagbeantwoorders

88,05% van het totale aantal respondenten

Enquête Resultaten

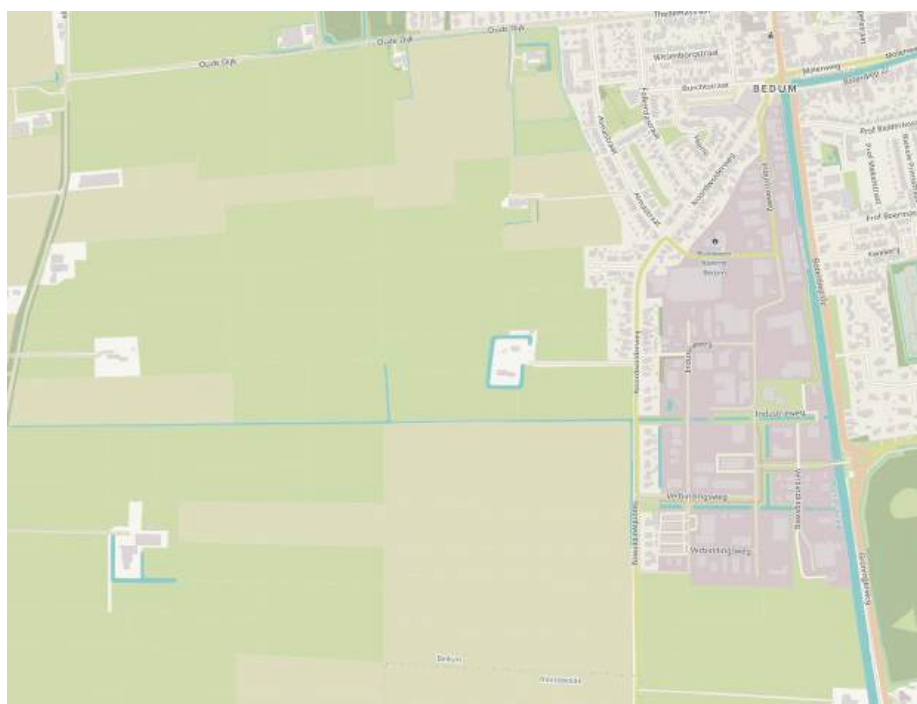
Legenda

- Goed idee
- Geen goed idee
- Weet ik niet
- Anders, namelijk...

Suggestiecloud

*Basiskaart Folkerda (Kans 8)

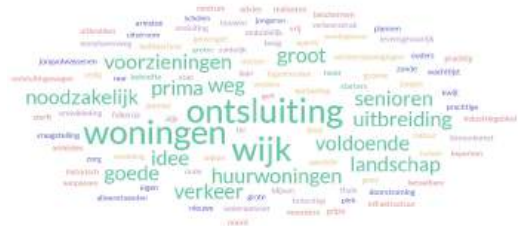

OKRA

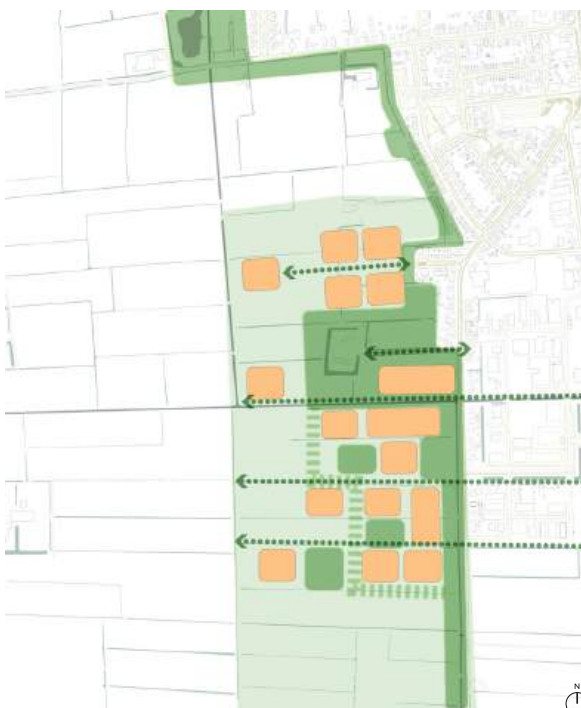

-

Suggestiecloud

Suggestiecloud

Bedum Ontwikkelvisie

Kans 9. Meer woningen in Ter Laan

Gemeente
Het Hogeland

OKRA

Ter Laan:

- In 2040 is er meer nieuwbouw gerealiseerd aan de oostzijde van Ter Laan IV.
- De locatie is goed bereikbaar via de Melkweg en de N46 richting Groningen.
- De nieuwbouw zorgt ook voor een betere ontsluiting van de bestaande wijk Ter Laan.
- Er zijn goede wandel- en fietsroutes aangelegd naar het centrum van Bedum.

9. Is verdere uitbreiding van woningen in Bedum op deze plek een goed idee?

Beoordeling

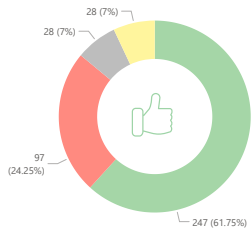
3.09

400 Vraagbeantwoorders

83,86% van het totale aantal re-
spondenten

Enquête Resultaten

Legenda

- Goed idee
- Geen goed idee
- Weet ik niet
- Anders, namelijk...

Suggestiecloud

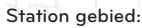

Basiskaart Ter Laan

Kans 10. Ontwikkeling vervoer per trein, auto, bus en fiets

OKRA

-

Beoordeling

★★★★☆

84,07% van het totale aantal re-
spondenten

Response	Count	Percentage
Strongly Agree	340	84.79%
Agree	27	6.73%
Disagree	20	4.99%
Strongly Disagree	14	3.49%

- ☒ Goed idee
- ☐ Geen goed idee
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk...

[illegible]

65,52% van het totale aantal respondenten

Response	Count	Percentage
Yes (I am not easily influenced)	158	50.48%
No (I am easily influenced)	95	30.35%
Maybe	47	15.02%
Don't know	13	4.15%

- ☒ Goed idee
- ☐ Geen goed idee
- ☐ Weet ik niet
- ☐ Anders, namelijk...

OKRA